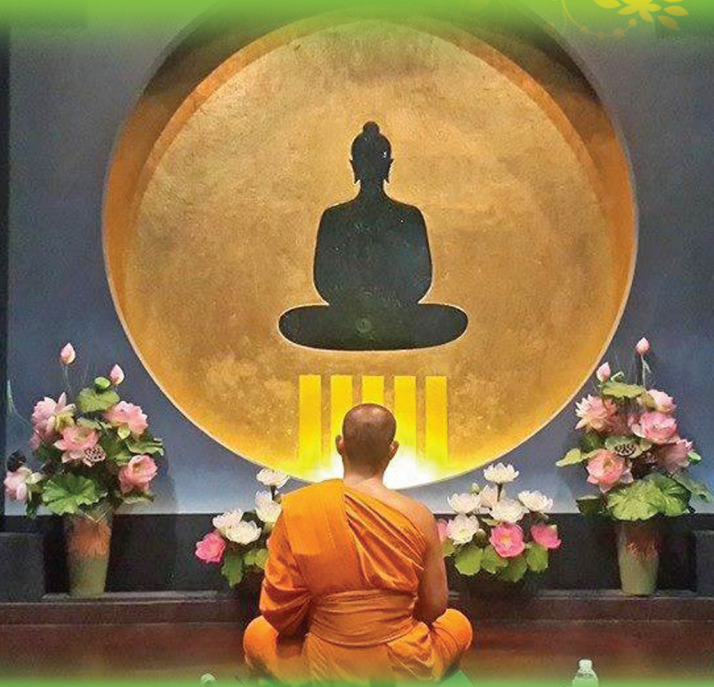

ความจริงเด็ดขาด ในศาสนาพุทธ

...ที่พระเจ้าไม่อาจเบียดบังได้!

พระภิกษุไพศาลเมธี (ประเสริฐ มนต์เสวี)
วัดพิชยญาติการาม วรวิหาร คลองสาน กรุงเทพมหานคร

มจร. วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม

สถาบันอุดมศึกษา เปิดสอนหลักสูตรวิปัสสนาภาวนา ศึกษาภาคทฤษฎี ๓ เทอม และปฏิบัติวิปัสสนา ๗ เดือน ตั้งอยู่ที่ วัดมหาสวัสดิ์นาคพุฒาราม ถ.นครชัยศรี อ. พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐ โทร. ๐๓๔-๒๙๙๙๙๑.

เปิดสอนปริญญาโท

สาขาวิชา วิปัสสนาภาวนา (พระภิกษุ /คฤหัสถ์)

เปิดสอนปริญญาเอก

สาขานาถวิปัสสนาปฏิบัติ (พระภิกษุ /คฤหัสถ์)

ผู้บริหาร

สมเด็จพระพุทธิชนวงศ์

รองอธิการบดี

พระราชรัตนมุนี (บุญเยี่ยม)

ผอ. สนง. วิทยาเขตฯ

โทรศัพท์ ๐๙๙-๒๑๔-๙๕๑๖

ศึกษาข้อมูลได้ที่ www.facebook.com/pm.montasavi

สนใจพิมพ์แจกเป็นธรรมทาน ติดต่อที่โรงพิมพ์ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์
คุณสมชาย โทรสาร. ๐๒-๙๐๒-๐๓๗๘ มีอถือ ๐๙๑-๕๖๖-๒๕๔๐

พิมพ์แจกเป็นธรรมทานโดย

พระปลัดสมบัติ เรืองทอง พระไพฑูริย์ลักษณะ สุทธิโม พระประยงค์ สุวณฺโณ
พลตรี รัชชัย คล้ายสุบรรณ นาวาตรีสุวัฒน์ สีหวงษ์ แม่ชีนันทพร โสภณ
คุณวิชัย มงคลชัยขวาล พจท.สันติชัย ปัญญาพานพิชัย คุณบุญยวีร์ เสวตวงศ์กุล
ร.ต.เจริญ-กัลยา ซาฟอง โยมประเทือง ตรีเพชร คุณสมพงษ์ อุดมมุจลินท์
คุณบุษบา-คุณแพกามาศ รามเรือง คุณสงวน วิภาษา น.ส. อธิภัทร เวียงคำ
คณะผู้ปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา ๒๕๕๙ ณ ยุวพุทธิกสมาคมฯ ปทุมธานี

คณะอุบาสกอุบาสิกาวัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต กรุงเทพฯ

คณะอุบาสกอุบาสิกาวัดปวิวาราชสงคราม กรุงเทพฯ

คำนำ

ศาสนาพุทธไม่ได้ปฏิเสธ “เทพเจ้า” แต่ไม่ให้ความสำคัญ และไม่ใส่ใจที่จะไปพึ่งพายึดถือ เพราะพระพุทธเจ้าทรงรู้อย่างแจ่มแจ้งว่า การได้เป็นเทพอยู่ในสวรรค์แล้ว ก็ยังมีไข่ความสุขที่เที่ยงแท้ถาวร..ที่ไม่ต้องกลับมาเป็นทุกข์อีก

ศาสนาพุทธมุ่งศึกษาแต่ในประเด็นว่า ทำอย่างไรจึงจะหลุดพ้นไปจากกฎเกณฑ์ทั้งปวงได้ ไม่ต้องยอมสยบอยู่กับอำนาจใด ๆ ทั้งสิ้น ในที่สุดพระพุทธเจ้าก็ทรงค้นพบวิธีการนั้น นั่นก็คือ “การปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา” ที่ทำผู้ปฏิบัติให้หลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ทั้งปวงได้จริง ไม่ต้องตกอยู่ใต้อำนาจของสิ่งใดๆ อีกต่อไป ไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีกแล้ว และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ เราสามารถปฏิบัติให้เห็นผลได้จริง ในชาติปัจจุบันนี้ ผู้ปฏิบัติสามารถพิสูจน์ให้เห็นจริงได้ด้วยตนเอง ในชาตินี้ ไม่ต้องรอให้ตายเสียก่อน

คำสอนของพระพุทธเจ้าชี้ทางแก้ไขปัญหาของมนุษย์ ด้วยความรู้ที่ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพราะระบบความรู้นี้มีใช้เกิดจากการคิดวิเคราะห์ หรืออ้างอิงเหตุผลจากแหล่งความรู้อื่น แต่เริ่มต้นจากประสบการณ์ตรงจากการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และถูกพิสูจน์โดยประสบการณ์ตรงของพระอรหันต์ในพุทธศาสนา มาทุกยุค ทุกสมัย

อนึ่ง หลังจากตรัสรู้ พระพุทธเจ้าทรงเป็น “พระสัพพัญญู” แปลว่า ผู้รู้เรื่องทั้งปวง คือ รู้หมดทุกอย่าง ด้วยความที่พระองค์ทรงรู้หมดทุกอย่างนี้เอง ทำให้พระองค์ประมวลความรู้ทั้งหมดแล้วมีพระดำริว่า “ถ้าหากทรงสอนทั้งหมด หรือบอกทั้งหมดที่รู้ จะก่อให้เกิดโทษ เกิดหายนะแก่สรรพสัตว์เสียมากกว่า” พระองค์จึงเลือกที่จะสอน เฉพาะเรื่องที่เป็นไปเพื่อความดับทุกข์ เพื่อคลายโศก เพื่อพระนิพพาน เพียงเท่านั้น

มนตเสวีภิกขุ

www.facebook.com/pm.montasavi

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
๑. กฎแห่งกรรม : ความจริงหรือแค่ความเชื่อ	๑
๒. กฎแห่งกรรมมาจากไหน? ใครสร้างพระเจ้า?	๗
๓. พุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์	๑๙
๔. ความจริงเด็ดขาดในศาสนาพุทธ	๒๘
๕. การเจริญวิปัสสนาภาวนาได้ทุกซีกได้อย่างไร?	๓๓
- วิวินิจฉัย : นิพพานเป็นอัตตาหรืออนัตตา?	๓๔
บรรณานุกรม	๓๔

หนังสือเล่มนี้ ย่อเนื้อหามาจากหนังสือ “วิปัสสนาภาวนาที่ไม่ถูกเขียนไว้ในพระไตรปิฎก” (หนา ๕๐๐ หน้า) โดย พระภาวนาพิศาลเมธี วิ. (ประเสริฐ มนต์เสวี), ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูรสาส์น การพิมพ์, จอมทอง, กรุงเทพมหานคร

อธิบาย คำสัญญาลักษณ์การอ้างอิง

หนังสือเล่มนี้ส่วนใหญ่อ้างอิงข้อมูลจากพระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (สีฟ้าอ่อน) โดยอ้าง เล่ม / ข้อ / หน้า เช่น ม.มู. (ไทย) ๑๒/๖๙/๖๑ หมายถึง พระไตรปิฎกมัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก์ (ภาษาไทย) เล่มที่ ๑๒ ข้อที่ ๖๙ หน้า ๖๑

คัมภีร์อรรถกถา ภาษาไทย ฉบับมหามกุฏฯ เช่น ชุ.ป.อ. (ไทย) ๑/๒/๑/๓๒๔ หมายถึง คัมภีร์อรรถกถาปฏิสัมภิทามรรคภาษาไทย ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย (๙๑ เล่ม) เล่มที่ ๑ ภาคที่ ๒ ตอน ๑ หน้า ๓๒๔.

กฎแห่งกรรม : ความจริงหรือแค่ความเชื่อ

“สิ่งที่เราประสบอยู่ทุกวันนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำของตนเองในอดีตทั้งสิ้น ไม่ใช่ใครที่โหมมาดลบันดาล ทดสอบ หรือลงโทษ”

ความเป็นไปของชีวิตในชาติปัจจุบัน เป็นผลมาจากวิบากกรรมที่เคยทำไว้ในอดีตทั้งสิ้น ทั้งในชาติปัจจุบัน และอดีตชาติ^๑ ตัวอย่างเช่น

ทำกรรมในชาติก่อนๆ

- มักฆ่าสัตว์
- จิตเมตตา ช่วยเหลือสัตว์
- ทรมานสัตว์ ทำร้ายสัตว์
- โกรธง่าย ฉุนเฉียว
- ไม่ซื่อสัตย์ จิตอ่อนโยน
- ซื่อเหนียว ไม่บริจาคนานา
- ให้ทาน บริจาคทรัพย์
- อ่อนน้อมถ่อมตน
- ประพฤติผิดในกาม
- ดื่มสุรา เมรัย

รับผลในชาติต่อ ๆ ไป

- เกิดเป็นคนมีอายุสั้น
- เกิดเป็นคนมีอายุยืน
- เกิดเป็นคนขี้โรค อ่อนแอ
- เกิดเป็นคนขี้หเร่ ไม่งาม
- เกิดเป็นคนรูปหล่อ – สวย
- เกิดเป็นคนยากจน
- เกิดในตระกูลร่ำรวย
- เกิดในตระกูลสูง มียศศักดิ์
- เป็นกะเทย ผิดเพศ
- เป็นคนวิกลจริต^๒

ฯลฯ

หลักการของพุทธศาสนาเรื่องนี้ แตกต่างจากศาสนาอื่น ๆ อย่างสิ้นเชิง ซึ่งบางคนก็กล่าวแย้งว่า “ถ้ารอแต่บุญเก่า ไม่อ่านหนังสือจะสอบได้อย่างไร?” ก็ขอตอบว่า “แน่นอนว่า จะสอบได้ต้องอ่านหนังสือ แต่ถ้าไม่มีบุญที่เคยทำไว้ในอดีตส่งผลให้ได้มาเกิดเป็นคน ไม่พิการ ในชาตินี้ จะอ่านหนังสือได้หรือ? อนึ่ง ก็การอ่านหนังสือนั่นแหละ คือ กรรมเก่า (ก่อนสอบ) ในชาติปัจจุบัน!”

^๑ ดูใน ม.อุปริ. (ไทย) ๑๔/๒๘๙/๓๕๐.

^๒ ดูเพิ่มเติมหน้า ๑๔๕. ดาวน์โหลดหนังสือได้ที่ [facebook.com/pm.montasavi](https://www.facebook.com/pm.montasavi)

กรรม หมายถึง การกระทำอันประกอบไปด้วยเจตนา คือ ทำด้วยความตั้งใจ หรือตั้งใจทำ^๓ มีความหมายเป็นกลาง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำดีหรือทำชั่วก็ตาม จัดเป็นกรรมทั้งสิ้น หากเป็นกรรมดี เรียกว่า กุศลกรรม หากเป็นกรรมชั่ว เรียกว่า อกุศลกรรม^๔

กรรม และการให้ผลของกรรม (วิบาก) เป็นกระแสต่อเนื่องมาจากการกระทำของบุคคลที่ยังมีกิเลสตัณหา ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ตัณหาทำสัตว์ให้ต้องเกิดอีก จิตย่อมพล่านไปในวิภวสังสาร กรรมเป็นที่ไปในเบื้องหน้า”^๕

กรรมจะมีผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเจตนา คือความตั้งใจ ถ้ามีเจตนาในการกระทำแรง กรรมก็หนัก ถ้ามีเจตนาในการกระทำอ่อน กรรมก็เบา

ตัวอย่าง เช่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ชายสูงอายุคนหนึ่ง บ้านอยู่ใกล้วัดสามง่าม อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ถูกไฟฟ้าช็อตจนต้องถูกตัดมือทั้ง ๒ ข้าง หลวงพ่อพระครูวิสุทธิธีรญาณเล่าว่า เป็นญาติของท่านเอง ตอนหนุ่มๆ เป็นคนเกเรมาก เมื่อเมาเหล้า ชอบชกต่อยคนอื่น แม้แต่พ่อตนเองก็เคยโดนเขาชกอยู่บ่อยๆ บัดนี้มือทั้งสองข้างถูกหมอตัดไปแล้ว!

ฆ่าหมูแม่ลูกอ่อน..ต้องตายภายใน ๑๐ วัน เกิดขึ้นจริงกับ นายหวัน สีสัน บ้านเลขที่ ๒๖๘ หมู่ที่ ๔ ตำบลห้วยข้าวกล้า อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

ทิ้งพ่อแม่..ทำให้ธุรกิจล่มจม ลูกทิ้ง เกิดขึ้นกับนายไพเราะ ทิมทอง อายุ ๗๑ ปี และนางสะอาด ทิมทอง อายุ ๖๕ ปี บ้านเลขที่ ๑๓/๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

หักขาจบ กลายเป็นคนพิการ เกิดกับนายดวง มีเมืองเก่า บ้านเลขที่ ๗๑/๑ บ้านศรีฐาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น (ดูที่หน้า ๒๑๒)

^๓ ุรายนละเอียดใน อง.จตุกก.อ. (บาลี) ๒/๑๗๑/๓๙๒.

^๔ ุรายนละเอียดใน อง.ฉก.ก. (ไทย) ๒๒/๖๓/๕๗๗. ดูเพิ่มเติม หน้า ๑๒๘.

^๕ ส.ส. (ไทย) ๑๕/๕๕/๖๙. ดูเพิ่มเติมที่หน้า ๑๙๔.

เรื่อง “กรรมและกฎแห่งกรรม” นี้ เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ลึกซึ้ง ยากที่จะอธิบายให้เห็นจริงได้ง่ายๆ เช่น ปัญหาว่า “ทำไมทำดีไม่ได้ดี ทำไมคนที่ทำชั่วหลายๆ คนร่ำรวยขึ้น หากตายแล้วต้องกลับชาติมาเกิดใหม่ มนุษย์ที่เพิ่มขึ้นทุกวันในโลกมาจากไหน?” เป็นต้น ซึ่งแต่ละลัทธิศาสนาให้คำอธิบายในเรื่องนี้แตกต่างกัน คนส่วนใหญ่ในโลก มักตัดปัญหาเรื่องนี้ โดยการเชื่อเสียว่า “เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า เป็นการทดสอบของพระเจ้า!”

แต่พระพุทธเจ้าได้ทรงบรรลุปุพเพนิวาสนามุขสสติญาณ และจุตูปาตญาณ ซึ่งเป็นญาณที่รู้แจ้งกฎกรรมชาติเรื่องกรรมและกฎแห่งกรรม มาอย่างครบถ้วน พระองค์ทรงทราบชัดว่า สัตว์ทั้งหลายเคยเวียนว่ายตายเกิดมาแล้วนับชาติไม่ถ้วน (บางชาติเป็นเทพ บางชาติเป็นมนุษย์ บางชาติเป็นเดรัจฉาน บางชาติเป็นเปรต/อสุรกาย บางชาติต้องตกนรก) เกิดเป็นสัตว์มาแล้วแทบทุกประเภท ทำกรรมมาแล้วทุกรูปแบบ ซึ่งกรรมแต่ละอย่างนั้น มีเงื่อนไขในการให้ผลที่แตกต่างกัน ทำให้อาจมองได้ว่า “ไม่สมเหตุ สมผล” สาเหตุก็เพราะว่ากรรมมีเงื่อนไขในการให้ผลถึง ๓ เงื่อนไข แบ่งออกได้เป็น ๑๒ รูปแบบ คือ

๑) กรรมที่ให้ผลตามลำดับกาล มี ๔ รูปแบบ

๑. กรรมบางอย่างให้ผลทันทีชาตินี้ เรียกว่า ภูมิฐัมมเวทนียกรรม
๒. กรรมบางอย่างให้ผลในชาติหน้า เรียกว่า อุปปีชเวทนียกรรม
๓. กรรมบางอย่างให้ผลในชาติต่อไปเรียกว่า อปราปรเวทนียกรรม
๔. กรรมบางอย่างเล็กให้ผล คือ ให้ผลเสร็จแล้ว หรือหมดโอกาสจะให้ผลแล้ว เรียกว่า อโหสิกรรม^๗

๒) กรรมที่ให้ผลตามหน้าที่ มี ๔ รูปแบบ

๑. กรรมบางอย่างให้ผลคล้ายเป็นบิดา คือ แต่งให้เกิดมาดี ชั่ว รวย

^๖ เป็นอจินไตย คือ ภาวะที่พ้นจากการคิดนึกเอา มี ๔ ประการ คือ ๑. พุทธิวิสัย ๒. ฌานวิสัย ๓. วิบากแห่งกรรม และ ๔. การสร้างโลก (อง.จตุ. (ไทย) ๒๑/๗๗/๑๒๒.)

^๗ ม.ม.อ. (ไทย) ๒/๒/-/๑๖๕, ๑. (ไทย) ๑/๓/-/๑๒๒, ขุ.ป.อ. (ไทย) ๗/๒/-/๔๑๐.

จน โง่ ฉลาด ต่างกัน เรียกว่า ชนกกรรม

๒. กรรมบางอย่างตามสนับสนุนเหมือนพีเลียง คือ ถ้ากรรมเดิมหรือชนกกรรมแต่ดี ก็ส่งเสริมยิ่งขึ้น ถ้ากรรมเดิมแต่ให้ชั่ว ก็ส่งเสริมให้ยิ่งขึ้น เรียกว่า อุปถัมภ์กรรม

๓. กรรมบางอย่างเป็นกรรมปีบคั้น หรือขัดขวางกรรมเดิม คอยเบียดเบียนชนกกรรม เช่น กรรมเดิมแต่มาดี เบียดเบียนให้ชั่ว กรรมเดิมแต่มาชั่ว เบียดเบียนให้ดี เรียกว่า อุปปีพกรรม

๔. กรรมบางอย่างเป็นกรรมตัดรอน เป็นกรรมพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ เช่น เดิมชนกกรรมแต่ไว้ดีเลิศ กลับที่เดียวลงเป็นขอตานหรือตายไปเลย หรือเดิมชนกกรรมแต่ไว้ตกต่ำ กลับที่เดียว เป็นพระราชาหรือมหาเศรษฐีไปเลย เรียกว่า อุปฆาตกรรม^๘

๓) กรรมที่ให้ผลตามความหนักเบา หรือการเสพคุ้น มี ๔ ระดับ

๑. กรรมบางอย่างเป็นกรรมหนัก ฝ่ายดี คือทำสมาธิจนได้ฌาน เจริญวิปัสสนาจนได้ญาณ ฝ่ายชั่วคือทำอนันตริยกรรม เช่นฆ่ามารดาบิดา เป็นต้น เป็นกรรมที่ให้ผลโดยทันที ในชาตินี้ เรียก ครุกรรม

๒. กรรมที่สะสมไว้มากๆ เข้า กลายเป็นดินพอกหางหมู คือ ทำทีละเล็กทีละน้อย กลายเป็นกรรมมากไปในที่สุด เรียก พหุกรรม

๓. กรรมที่ทำเมื่อใกล้ตาย หรือ กรรมที่จิตโน้มหน่วงเอามาเป็นอารมณ์ในเวลาใกล้ตาย ส่งผลให้ไปสู่สุคติหรือทุคติก็ได้ ซึ่งเปรียบเหมือนโคแก่ที่อยู่ปากคอก แม้แรงจะน้อย เมื่อเปิดคอกก็ได้ออกก่อน เรียก อาสนนกรรม

๔. กรรมแต่สักว่าทำ คือ เจตนาไม่สมบูรณ์ อาจจะทำไปด้วยความประมาทหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ แต่อาจส่งผลดี-ร้ายได้เหมือนกัน เรียก กตัตตากรรม เช่น ขับรถชนคนตายด้วยความประมาท เป็นต้น^๙

^๘ ม.อ.อ. (ไทย) ๓/๒/-/๒๖๓, อง.ต.ก.อ. (ไทย) ๑/๓/-/๑๓๐.

^๙ ขุ.ป.อ. (ไทย) ๗/๒/-/๔๒๑, ดุรายละเอียดที่หน้า ๑๓๖.

การให้ผลของกรรมแต่ละอย่างนี้ หากไม่มีกรรมข้อต้น ๆ ให้ผลก่อน กรรมนั้นๆ ก็จะทำให้ผลทันที ในชาตินี้

บุคคลที่ทำความชั่วไว้มาก ละจากโลกนี้ไปแล้วยังได้ไปเกิดในสวรรค์ นั้นไม่ได้หมายความว่า กรรมชั่วนั้นได้พาเขาไปเกิดในสวรรค์ แต่เป็นเพราะกรรมดีที่เขาได้กระทำไว้แล้ว ก่อนหน้านั้น หรือเพราะก่อนจะตาย เขาได้เจริญภาวนาทำให้จิตเป็นสัมมาทิฐิ^{๑๐} เพราะอาศัยจิตที่เป็นกุศลนั้น ทำให้เขาได้ไปเกิดในสวรรค์ ก่อน ส่วนกรรมชั่วที่เคยกระทำไว้มาก ก็จะไม่ส่งผลออกมา จะยังคงติดตามไปอยู่เสมอ เพียงแต่ยังไม่แสดงผลออกมาเท่านั้น จนกว่ากรรมดีนั้นจะมีกำลังอ่อนลง เมื่อได้โอกาสก็จะเข้าทำหน้าที่ทันที ในชาติต่อไป^{๑๑}

กฎแห่งกรรมและการเวียนว่ายตาย-เกิด นรก สวรรค์^{๑๒} ไม่ใช่ความเชื่อในศาสนาพุทธ หรือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง แต่เป็นกฎเกณฑ์ธรรมชาติที่อยู่คู่จักรวาล พระพุทธเจ้าจะอุบัติขึ้นหรือไม่ก็ตาม กฎเกณฑ์นี้มีอยู่ก่อนแล้วตามธรรมชาติ พระพุทธเจ้าเป็นเพียงผู้เดียวที่รู้แจ้งกฎธรรมชาตินี้อย่างทะลุปรุโปร่ง เปรียบเหมือนกระแสไฟฟ้าที่เราใช้หุงข้าว ดูโทรทัศน์อยู่ทุกวันนี้ กระแสไฟฟ้ามิใช่เริ่มมีขึ้นเมื่อนาย Thomas Alva Edison ค้นพบหลอดไฟฟ้า แต่ไฟฟ้าเป็นพลังงานธรรมชาติที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ มนุษย์จะค้นพบหรือไม่ก็ตาม กระแสไฟฟ้าก็มีอยู่แล้ว การเวียนว่ายตาย-เกิด ใน ๓๑ ภูมิ ก็เช่นเดียวกัน

(ภูมิทั้ง ๓๑ ภูมิ ดุราลัยละเอียดได้ในหนังสือ “วิปัสสนาภาวนา ที่ไม่ถูกเขียนฯ” โดย พระภิกษุวิมลเมธี (ประเสริฐ มนต์เสวี), หน้า ๑๔๖, ๒๓๗. ดาวน์โหลดได้ที่ : www.facebook.com/pm.montasavi)

^{๑๐} ผู้มีสัมมาทิฐิสมบูรณ์จะไม่ตกนรกอีกแล้ว ดูใน อภ.เอก. (ไทย) ๒๐/๓๐๕/๓๙.

^{๑๑} ดูเพิ่มเติมที่หน้า ๑๓๘.

^{๑๒} ดุราลัยละเอียด ที่หน้า ๒๔, ๑๔๖.

สังสารวัฏ ๓๑ ภูมิ

วิธีดำเนินไป	ภูมิ ๓๑	โลก๓	ภูมิ ๓	คติ ๒	
อรุปฌาน ๔	๔. เนวลลิตถยานาสลิตถายตนะ ๓. อากิณจิตถายตนะ ๒. วิถณณตถายตนะ ๑. อากาสานันถายตนะ	พรหมโลก ๒๐ ชั้น	อรุปจภูมิ ๔	สุคติ	๒๖ ชั้นฟ้า/ เทวภูมิ
สุทธาวาส ๕ ที่อยู่ของ พระอนาคามีเท่านั้น	๕. อภินิฏจา (ปัญญา) ๔. สัททลลิต (สมาธิ) ๓. สัททลสา (สติ) ๒. อตปปา (วิริยะ) ๑. อวิทา (ศรัทธา)		รูปาจรภูมิ ๑๖		
จตุตถฌาน	๒. สัมมยัตถิว ๑. เวทปผลา				
ตติยฌาน	๓. สุกกิตถา ๒. อัปปมาณสุภา ๑. ปริตตสุภา				
ทุติยฌาน	๓. อามัสสรา ๒. อัปปมาณามภา ๑. ปริตตภา				
ปฐมฌาน	๓. มทาพรหมา ๒. ปุโรหิตา ๑. ปาริสัชชา				
บำเพ็ญสมถกาวานา	- ขมนิวรรณ ๕ ด้วยองค์ฌาน				
รักษาศีล ๕ รักษาศีลอุโบสถ ประพฤตีสัจจริต ๓ กุศลกรรมบถ ๑๐ บำเพ็ญทาน	๖. ปริณิมิตวสวัตติ ๕. นิมมานรติ ๔. ตูลลิต ๓. ยามา ๒. ตาวตังส ๑. จาคุมมทวารจิกขา	สวรรค์ ๖ ชั้น	กามาจรภูมิ ๑๐	ทุกคติ	๕ ชั้นดิน
รักษาศีล ๕	มนุษย์	โลก			
ประพฤตีสัจจริต ๓ ผิดศีล ๕ อกุศลกรรม ๑๐	เตรัจฉาน ๔ จำพวก (โมหะ) เปรต ๑๒ ชนิด (โลภ) อสุรกาย ๖ จำพวก (โทสะ) นรก ๔๕๗ ชุม (โทสะ)	อบายภูมิ ๔			

พระพุทธเจ้าเป็นผู้เดียวเท่านั้น ที่รู้แจ้งกฎเกณฑ์นี้
อย่างทะลุปรุโปร่ง พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติ เพื่อให้หลุดพ้น
ออกไปได้ ถ้ามนุษย์ยังมีกิเลสตัณหาในจิตใจ ก็ยังต้อง
เวียนว่ายตาย-เกิดอยู่เช่นนี้ ไม่มีที่สิ้นสุด ตามอำนาจกรรม
และวิบากกรรม คือ บุญและบาปที่ตนเองได้เคยทำไว้ ต่อเมื่อเขาประจักษ์ชัด
ด้วยใจ และเปื้อนหนายต่อการเวียนว่ายตาย-เกิด แสวงหาวิธีตัดวงจรนี้เสีย ด้วย
การเจริญวิปัสสนากาวนา ตามแนวทางมรรคมีองค์ ๘ บรรลุถึงมรรค ผล พระ
นิพพาน^{๑๓} เมื่อนั้น เขาจึงจะหลุดพ้นจากวงจรนี้ได้ อย่างเด็ดขาดสิ้นเชิง

๒. ขวามุสลิมถามปัญหา : กฎแห่งกรรมมาจากไหน ใครสร้าง?

เพื่อนต่างศาสนา มักตั้งคำถามถึงความเป็นมาเป็นไปของกฎแห่งกรรม
และกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ เรื่องนี้มีคำตอบดังนี้

ถาม : ศาสนาพุทธบอกว่า มีการเวียนว่ายตาย-เกิดจริง สัตว์โลก
เป็นไปตามกฎแห่งกรรม ถ้าอย่างนั้นชาติแรกมาจากไหน? ใครสร้าง? กฎแห่ง
กรรม ใครสร้าง?

ตอบ : ศาสนาพุทธ ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่อง “ผู้สร้าง” ในอดีต
มากนัก เพราะถึงรู้ไปก็ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาอะไรได้ และหากเชื่อผิดๆ ไป ก็
ก่อให้เกิดปัญหาเสียด้วยซ้ำ ศาสนาพุทธมุ่งสอนแต่เรื่องความเป็นไปในปัจจุบัน
มากกว่า ซึ่งสามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาได้จริง (ดูเพิ่มเติมที่หน้า ๕, ๒๐, ๙๘.)

เราเป็นอยู่ และทำสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ ก็เพื่อให้เกิดความสุขขึ้นมิใช่
หรือ? แล้วความสุขนั้นจะเกิดในกาลไหนละ กาลอดีต ปัจจุบันหรืออนาคต? คง
ไม่ใช่กาลอดีตแน่นอน ใช่หรือไม่? แล้วจะปวดหัวคิดหาอดีตมันไปทำไม? เรื่อง
ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันยังปวดหัวไม่พออีกหรือ? อนึ่ง ถ้ามีผู้ตอบได้ว่า อดีตมาจาก
ไหน ใครสร้าง? คุณจะเชื่อเขาอย่างนั้นหรือ? ..ทำไมเชื่อง่ายจัง! (ดูที่หน้า๔๗, ๙๖)

^{๑๓} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๒๑๔/๑๖๒.

แต่ถ้าจะให้ตอบในประเด็นที่ถามมา ก็ตอบได้ว่า พระเจ้าอุบัติขึ้นมาได้อย่างไร? การเวียนว่ายตาย-เกิด กฎแห่งกรรม และหลักกรรมในศาสนาพุทธก็เกิดมาได้อย่างนั้นแล คือ เกิดมาตามเหตุ ตามปัจจัย ที่ปรุงแต่งให้เกิดขึ้น ที่เรียกว่า “อิทัปปัจจยตา” นั่นเอง (ดูเพิ่มเติมที่หน้า ๑๔, ๓๓๓)

“เมื่อเหตุนี้มี ผลนี้จึงมี เพราะเหตุนี้เกิดขึ้น ผลนี้จึงเกิดขึ้น”
“เมื่อเหตุนี้ไม่มี ผลนี้จึงไม่มี เพราะเหตุนี้ดับ ผลนี้จึงดับ”
สรุปได้ว่า
เพราะมีเหตุ เป็นปัจจัย ผล..... จึงเกิดขึ้น
เพราะเหตุดับ ผลจึงไม่มี

ที่จริงแล้ว ศาสนาพุทธ ไม่ได้ปฏิเสธพระเจ้าที่เป็นผู้สร้าง ว่าไม่มี!

พระเจ้าที่เป็นผู้สร้างสรรพสิ่ง มีอยู่จริง! ..เพราะในธรรมชาติทั้งปวง ไม่อาจมีสิ่งใดๆ เกิดขึ้นได้เอง ซึ่งก็คือ “เหตุปัจจัย” ที่ทำให้เกิดผลนั้นๆ ที่พระพุทธเจ้าเรียกว่า "อิทัปปัจจยตา" หรือ "สังขตธรรม" นั่นเอง เช่น พระเจ้าผู้สร้างฝนก็คือ ไอน้ำ เมฆ ความชื้น ฯลฯ นั่นเอง

พระเจ้าผู้สร้างชีวิต สร้างภพ/ชาติ ให้สัตว์ยังต้องเวียนว่ายตาย-เกิด ก็คือ อวิชชา ตัณหา อุปาทาน และอสาวิกลีส นั่นเอง (ดูที่หน้า ๗, ๓๓๔, ๓๔๕.)

ด้วยหลักการนี้ จึงส่งผลให้ศาสนาพุทธยอมรับความมีอยู่ของนรก-สวรรค์ในทุกๆ ศาสนา เพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาสากล แท้จริง

อนึ่ง พระพุทธเจ้าได้ทรงรู้แจ้งอีกว่า “ชีวิตหลังความตาย ไม่ใช่มีอยู่เพียงแค่นรก-สวรรค์ นรก-สวรรค์มีอยู่จริง! แต่นรก-สวรรค์ก็ยังไม่ใช่ความจริงที่เที่ยงแท้ สวรรค์ในทุกๆ ศาสนายังไม่มีสุขที่ถาวร! (ดูที่หน้า ๕๐)

ถาม : อะไรคือความจริงอันเที่ยงแท้ สุขที่ถาวรมีอยู่ที่ไหน? ถ้าไม่ใช่ในสวรรค์ที่พระเจ้าสร้าง!

ตอบ : ก่อนอื่น ขออธิบายก่อนว่า คำสอนของพระพุทธเจ้าไม่ใช่ถูกประดิษฐ์คิดค้นขึ้น หรือดลบันดาลให้มีขึ้น แต่เป็นการนำกฎความจริงของธรรมชาติมาบอก พระพุทธเจ้าไม่ใช่ผู้สร้างกฎ หรือผู้บังคับผู้คนให้ต้องทำตามกฎ พระองค์เป็นเพียงมนุษย์ที่ได้บำเพ็ญบารมีมาอย่างสมบูรณ์แล้ว จนได้ตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณ รู้แจ้งกฎเกณฑ์ทั้งปวงของธรรมชาติ อย่างทะลุปรุโปร่ง^{๑๔}

หลังจากตรัสรู้แล้ว พระพุทธเจ้าทรงได้พระนามอีกนามหนึ่งว่า “พระสัพพัญญู” แปลว่า ผู้รู้สิ่งทั้งปวง คือ รู้หมดทุกอย่าง^{๑๕} ด้วยความที่พระองค์ทรงรู้ทุกอย่างนี้เอง ทำให้พระองค์ทรงประมวลเรื่องราวทั้งหมดได้ว่า ถ้าจะหากทรงสอนทั้งหมด หรือบอกทั้งหมดที่ทรงรู้ ก็จะทำให้เกิดโทษ เกิดหายนะ แก่มวลสรรพสัตว์เสียมากกว่า พระองค์จึงเลือกที่จะสอนเฉพาะเรื่องที่เป็นไปเพื่อความดับทุกข์ เพื่อคลายโศก เพื่อสันติสุข ของสรรพสัตว์ เพียงเท่านั้น^{๑๖}

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์เปรียบเหมือนหมอผ่าตัดผู้ป่วย ที่ถูกลูกศรยิงปักอก หมอไม่จำเป็นต้องใส่ใจว่าคนยิงเป็นใคร ทำไมคนร้ายจึงยิง (ปัญหาเรื่อง “ใครสร้างโลก”) หมอทำหน้าที่เพียงเร่งผ่าตัดช่วยชีวิตให้เร็วที่สุด แต่ถ้าผู้ป่วยไม่ยอมให้หมอผ่าตัดเอาลูกศรออกในทันที โดยตั้งเงื่อนไขว่า “หมอต้องหาคนยิงให้ได้ก่อน เขาหน้าตาเป็นอย่างไร? ผู้หญิงหรือผู้ชาย? ต้องให้เขาบอกเหตุผลที่ยิงให้ได้ก่อน ผมจึงจะยอมให้หมอผ่าตัดเอาลูกศรออก !”

เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็รับรองได้ว่า ผู้ป่วยต้องเสียชีวิตก่อนอย่างแน่นอน^{๑๗}

ศาสนาพุทธชี้แนวทางแก้ปัญหาของมนุษยชาติ ด้วยความรู้ที่ถูกต้องตรงตามสภาพความเป็นจริงของชีวิต เพราะระบบความรู้นี้มีไม่เกิดจากการคิดวิเคราะห์ หรืออ้างเหตุผลจากแหล่งความรู้อื่น แต่เริ่มต้นจากประสบการณ์ตรง

^{๑๔} ม.จ. (ไทย) ๑๔/๒๙๔/๓๕๓. ดูที่หน้า ๑๘, ๗๗.

^{๑๕} ข.ป. (ไทย) ๓๑/๑๖๒/๒๕๒.

^{๑๖} ส.ส. (ไทย) ๑๙/๑๑๐๑/๖๑๓. ดูเพิ่มเติมที่หน้า ๖, ๑๙.

^{๑๗} ดูรายละเอียดใน ม.ม. (ไทย) ๑๓/๑๒๖/๑๓๗. ม.ม. (ไทย) ๑๓/๑๒๘/๑๔๑.

จากการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วถูกพิสูจน์โดยประจักษ์ชัด ด้วย
ประสบการณ์ตรงของพระภิกษุในพุทธศาสนา มาทุกยุค ทุกสมัย^{๑๘}

ก่อนจะตอบคำถามนี้ ขออธิบายถึงที่มาของคำตอบให้แจ่มชัด ดังนี้
ณ คีนวันเพ็ญ เดือน ๖ ไตตันโพธิพฤกษ์ นับถอยไป ๒,๖๐๐ ปีก่อน
พระพุทธเจ้าทรงบรรลุญาณรู้แจ้งอดีตชาติ และญาณรู้แจ้งความเป็นไป (กรรม
และวิบากกรรม) ของสรรพสัตว์ อย่างทะลุปรุโปร่ง เป็นเหตุให้พระองค์ทรงมุ่ง
สู่ "พระนิพพาน" อย่างไม่คิดหวนกลับ (ดูที่หน้า ๗๖)

ในเรื่องนี้ มีประเด็นว่า **“บุพเพนิวาสานุสสติญาณ และจตุปบาท -
ญาณ ส่งผลต่อการบรรลุอาสวัชฌญาณอย่างไร?”**

คำตอบ คือ : เมื่อเกิดญาณรู้แจ้งอดีตชาติอย่างครบถ้วน ก็พบว่า สิ่ง
ใดๆ ที่เราอยากได้ อยากมี อยากเป็น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต สิ่งนั้นๆ เราทุก
คนล้วนเคยได้ เคยมี เคยเป็น มาครบหมดทุกอย่างแล้วในอดีต คือ เคยขึ้น
สวรรค์มาแล้ว นับครั้งไม่ถ้วน แล้วก็จะต้องมาเกิด แก่ เจ็บ ตาย ต้องพลัดพราก
จากสิ่งที่รัก แบบเดิมๆ อยู่ในปัจจุบันนี้ ไม่ต่างอะไรจากในอดีตเลย ..น่าเบื่อ!

อนึ่ง กุศลกรรมใดๆ การทำคุณงามความดีใด ๆ ทั้งการให้ทาน รักษา
ศีล เจริญภาวนา เราทุกคนเคยทำมาครบทุกอย่างแล้วในอดีต และวิบากกรรม
ใดๆ ที่ดีเลิศ เราทุกคนก็เคยสวดยมาหมดแล้วในอดีต และก็ยังต้องมาเกิด แก่
เจ็บ ตาย แบบซ้ำๆ เดิมๆ อยู่ในปัจจุบัน ไม่ต่างอะไรจากในอดีตเลย ..น่าเบื่อ!

มีกรรมประเภทเดียวเท่านั้น ที่ในอดีตเราทุกคนยังไม่เคยทำ ไม่เคย
ประพฤติ ไม่เคยเข้าถึง เพราะสิ่งนี้เป็นเรื่องของปัจจุบันเท่านั้น นั่นคือ **“กรรมที่
เป็นไปเพื่อการดับกรรม กรรมเพื่อความสิ้นกรรม”** อันได้แก่ การเจริญ
วิปัสสนาภาวนา ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ จนเกิดปัญญาญาณ รู้แจ้งรูป-นาม
ปัจจุบัน บรรลุมรรค ผล พระนิพพาน (ดูเพิ่มเติมที่หน้า ๒๖, ๗๔, ๒๙๒)

^{๑๘} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๙๐/๕๐, ที.ม.อ. (บาลี) ๙๐/๗๖, วิมหา.อ. (บาลี) ๑/๑๙/๑๙๑.

ถาม : ชาตินี้มีจริงหรือ? ถ้ามีจริงช่วยพิสูจน์ให้เห็นหน่อย!

ตอบ : แล้วฟุ้งนี้มีจริงหรือไม่ ช่วยพาไปดูหน่อยสิ!

ถาม : ชาตินี้แล้วมีจริงหรือ? จะพิสูจน์ได้อย่างไร?

ตอบ : ช่วยนำย้อนไปเมื่อก่อนสิ แล้วจะบอก!

ถาม : ถ้าชาตินี้แล้วมีจริง ทำไมเราทำอะไรไม่ได้เลย มนุษย์ธรรมดาแล้ว หรือ ที่เราต้องรับกรรม ที่เราจำไม่ได้เลย ว่าได้ทำไว้เมื่อไหร่?

ตอบ : ที่เราจำอดีตชาติไม่ได้ ก็เพราะระบบชีวิต ไม่ได้มีอยู่แบบถาวร (อย่างที่เชื่อกันในศาสนาที่มีพระเจ้า) แต่ระบบชีวิตของสรรพสัตว์มีอยู่แบบเกิด-ดับไปเรื่อยๆ (ระบบแอนิเมชัน) เมื่อตายลงครั้งหนึ่งๆ จิตเก่าก็ดับไป..จิตใหม่ก็ยึดอารมณ์ใหม่ๆ สร้างภพสร้างชาติใหม่ ต่อไปอีก ..ผู้ที่สมาธิไม่มีกำลังพอ จึงไม่สามารถจำอดีตชาติได้ (ดูเพิ่มเติม ที่หน้า ๒๘, ๑๖๙, ๒๑๑)

ถาม : ทำไมต้องแสวงหา "ความสิ้นกรรม"?

ตอบ : เพราะทั้งทำดี และทำชั่ว ล้วนเป็นการ "ก่อกรรม" ทั้งสิ้น

แม้จะก่อกรรมดี ให้ได้ไปเกิดในสวรรค์แล้ว ...มีเทพตนใดบ้างที่จะไม่ตกนรกอีก มีกลางวัน วันใดบ้างที่ไม่ตามมาด้วยความมืดมิดในยามค่ำคืนอีก พระนิพพานเท่านั้นเป็นที่สิ้นกรรม เป็นที่ปลอดภัยที่แท้จริง (ดูที่หน้า ๒๘๖)

อนึ่ง เจตนาในการปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา เป็นการประกอบกรรม ที่ไม่ดำไม่ขาว^{๑๙} คือเป็นกรรมเพื่อความดับกรรม เพื่อความสิ้นกรรม เพื่อบรรลุอริยมรรคทั้ง ๔ มีโสดาปัตติมรรค เป็นต้น กรรมชนิดนี้เป็นกรรมที่ผู้เห็นภัยในวัฏฏะแล้วต้องการจะดำเนินไปให้ถึง และวิธีการจะดำเนินให้ถึงกรรมชนิดนี้ได้ ก็ต้องเจริญมรรคมีองค์ ๘ ให้สมบูรณ์ หรือที่เรียกว่า “เจริญวิปัสสนาภาวนา” ที่เป็นข้อปฏิบัติเพื่อบรรลุพระนิพพาน เพียงเท่านั้น (ดูที่หน้า ๒๙๒, ๓๔๙, ๓๙๖)

^{๑๙} ที.สี. (ไทย) ๙/๓๗๕/๑๕๗, อง.จตุก. (ไทย) ๒๑/๒๓๗/๓๕๓.

พระนิพพาน คือ ภาวะที่หลุดพ้นไปจากการครอบงำของ "พระเจ้า (สังขต - ธรรมที่ปรุงแต่งให้สิ่งต่างๆ บังเกิดขึ้น)" ได้อย่างเด็ดขาด สิ้นเชิงแล้ว!

ประเด็นนี้ ชาวมุสลิมถามว่า การที่มี**พระเจ้า**คอยคุ้มครองป้องกันจิต วิญญาณ..ไม่ดีกว่า ไม่มีอะไรคุ้มครองเลยหรือ?

ก็ตอบว่า ในพระนิพพานไม่มีจิต ไม่มีวิญญาณ ไม่มีสังขารทุกข์ อีกต่อไปแล้ว จะมีประโยชน์อะไรด้วยผู้คุ้มครอง! (ดูเพิ่มเติมที่หน้า ๑๙๖, ๓๒๔, ๓๔๒.)

พระนิพพาน เป็นสภาวะที่ปราศจากกิเลสเครื่องร้อยรัด เมื่อไม่มีกิเลส แล้วจึงเป็นสุขอย่างยิ่ง เป็นสุขชนิดที่ไม่อาจกลับมาเป็นทุกข์ได้อีก ดังพระพุทธพจน์ว่า “นิพพานํ ปรมํ สุขํ”^{๒๐} พระนิพพานเป็นบรมสุข”

แต่โลกทุกวันนี้ เข้าใจกันว่า ความสุขอยู่ที่การ มีทรัพย์สินสมบัติมากๆ มียศฐาบรรดาศักดิ์สูงๆ มีวัตถุ เครื่องใช้สอย มีสิ่งเสพพรั่งพร้อม ฯลฯ มนุษย์จึงพากัน พุ่งเทรียวแรง พยายามขวนขวายเพื่อให้ได้มา ซึ่งสิ่ง เสพเหล่านั้น โลกจึงเกิดความวุ่นวายไม่รู้จบสิ้น คนเกิดมามากขึ้น แต่วัตถุสิ่ง เสพมีอยู่ในโลกอย่างจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ประเทศมหาอำนาจจึง คิดจะไปแสวงหาสิ่งเหล่านั้นกันที่ดาวอังคารอีก เพราะเชื้อเหตุแห่งความทุกข์ คือ กิเลสตัณหา (ความอยากได้ อยากมี อยากเป็น) ยังไม่ถูกกำจัดให้สิ้นไป

แม้เราตัวเอง จะยังไม่ทราบชัดว่า “นิพพานเป็นสุขอย่างไร? จะสุขมากกว่าการได้อยู่กับคนรัก ได้ดูหนังที่ชอบ ได้มีครอบครัวที่อบอุ่น หรือไม่?” แต่ปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าบอกให้เราทราบว่า “เราทุกคนเคยเวียนว้ายตาย-เกิดมาแล้วนับชาติไม่ถ้วน ความสุขใดๆ ที่เราปรารถนาอยากได้ อยากมี อยากเป็นในปัจจุบัน หรือในอนาคต ความสุขเหล่านั้น เราทุกคนล้วนเคยประสบ มาแล้วทั้งสิ้นในอดีตชาติ แต่ก็ไม่มีสิ่งใดคงทนถาวรมาจนถึงปัจจุบันได้เลย แล้วเราก็ยังต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย และยังคงทนกรแบบเดิม ๆ อีกเหมือนเดิม!

^{๒๐} ดูใน ม.ม. (บาลี) ๑๓/๒๑๕/๑๙๑, ม.ม. (ไทย) ๑๓/๒๑๕/๑๙๐.

นั่นก็เพราะว่ายังมี “กิเลสตัณหา” ที่เป็นเชื้อเหตุให้ยังต้องเกิดอีก (ดูที่หน้า ๑๒๗)

ถ้าเราไม่ต้องการเป็นทุกข์อีกแล้ว ก็ต้องเข้าถึงความไม่เกิดอีกให้ได้ ซึ่งพระพุทธเจ้ายืนยันว่า “ในพระนิพพาน ไม่มีการเกิด ไม่มีการตาย”^{๒๑} ความสุขในนิพพานจึงมิใช่ความสุขชนิดที่เป็นไปเพื่อความบีบคั้น กัดคั้น อีกต่อไป

พระนิพพานเป็นสภาวะที่ปราศจากกิเลส เมื่อไม่มีกิเลสจึงเป็นสุขอย่างยิ่ง ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า “นิพพานํ ปรมํ สุข”^{๒๒} พระนิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง”

ถาม : สุขจะมีในพระนิพพานได้อย่างไร ในเมื่อพระนิพพานไม่มีการเสวยอารมณ์? (คือ พ้นไปจากการรับรู้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจแล้ว)

ตอบ : ความสุขชนิดที่ไม่เสวยอารมณ์นั้นแหละ เป็นความสุขที่แท้จริง! เพราะความสุขที่เสวยอารมณ์ ยังตกอยู่ในกฎพระไตรลักษณ์ คือ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ดังนั้น สุขเวทนาที่ยังเสวยอารมณ์อยู่ จึงได้ชื่อว่า เป็นวิปริณามทุกข์ เพราะความสุขนั้นยังวิปริตผันแปรไปเป็นทุกข์ได้อีก ส่วนสุขในนิพพานมิใช่สุขเวทนา แต่เป็นสันติสุข จึงไม่มีวันที่จะผันแปรไปเป็นอื่นอีก^{๒๓}

พระนิพพาน เป็นสภาพธรรมที่ปัจจัยมิได้ปรุงแต่ง ไม่ได้เกิดจากเหตุปัจจัย คือ ไม่ได้เกิดจากอุปาทานขันธ์ ๕^{๒๔} เมื่อไม่มีอุปาทานขันธ์ ๕ ก็ไม่มีการปรุงแต่งอารมณ์ทั้งในทางบุญ หรือบาปอีกต่อไป ไม่มีเหตุให้ต้องบีบคั้นกัดคั้นอีกแล้ว ในนิพพาน ทุกข์จึงไม่อาจเกิดขึ้นได้อีก (ดูเพิ่มเติม หน้า ๓๒๘, ๓๓๓)

ถาม : ใครคือคนกำหนด ว่าบาป ว่านี่คือความชั่ว นี่คือนรก สวรรค์ ในเมื่ออนรกอยู่ในอก สวรรค์อยู่ในใจ แค่งำใจให้มีสุข ก็พ้นทุกข์แล้วนะ?

ตอบ : พัน! ชนิดที่ไม่ต้องกลับมาทุกข์อีกแล้ว ได้หรือไม่? ในอดีตมีสุขครั้งใดบ้าง ที่ไม่กลับมาเป็นทุกข์อีก มีหรือไม่?

^{๒๑} ดูใน ม.ม. (ไทย) ๑๒/๒๗๕/๒๔๘., ขุ.ป. (บาลี) ๓๑/๑๐/๒๐

^{๒๒} ดูใน ขุ.ป. (ไทย) ๓๑/๒๑๕/๑๙๐. ดูที่หน้า ๒๘.

^{๒๓} อภ.สทต. (ไทย) ๒๓/๓๔/๕๐๐. อภ.จตุกก.อ. (บาลี) ๒/๑๖/๒๙๔

^{๒๔} ดูใน ขุ.อป.อ. (บาลี) ๑/๕๐๓/๓๓๘.

พระนิพพานเท่านั้น เป็นภาวะที่หลุดพ้นไปจากการครอบงำของ "พระเจ้า (สังขตธรรม)" ได้อย่างสิ้นเชิง เป็นบรมสุข ชนิดที่ไม่ต้องกลับมาทุกข์อีกแล้ว!..

อนึ่ง หากความดี-ชั่วนั้น เกิดขึ้นจากการกำหนดกฎเกณฑ์ ของใครผู้ใด ผู้หนึ่ง แสดงว่าความดี-ชั่วนั้น ยังไม่ใช่เป็นความจริงแท้! ยัง อาจมีการเปลี่ยนแปลงการกำหนดมาตรฐานดี-ชั่วได้อีก ตามความต้องการของผู้กำหนด

ศาสนาพุทธไม่ได้เป็นเช่นนั้น ความดี-ความชั่วไม่ได้ถูกใครกำหนดขึ้น แต่เป็นไปตามเหตุและปัจจัย การกระทำใดเกิดจากความไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง มีผลเป็นความเจริญ (ด้วยสติ สมาธิ ปัญญา) การกระทำนั้นเป็นความดีในตัวเอง ไม่ใช่เพราะใครมากำหนดขึ้น นัยเดียวกัน หากการกระทำใดเกิดจากความโลภ โกรธ หลง มีผลเป็นความเสื่อม ความบีบคั้น ความทุกข์ร้อน การกระทำนั้นเป็นความชั่วในตัวเอง ไม่ใช่เพราะใครมากำหนดขึ้น! (ดูที่หน้า ๑๓๐)

ถาม : แล้วจะรู้ได้อย่างไร ในเมื่อเรามาจากความไม่รู้ในสิ่งๆ นั้น ว่าดี หรือไม่ดี?

ตอบ : ใช่ เราเองยังไม่รู้! แต่พระพุทธเจ้าเป็นผู้รู้ (พุทธโธ แปลว่า รู้แล้ว) พระองค์จึงนำมาบอก นอกจากศาสดาของศาสนาพุทธแล้ว ยังมีศาสดาของศาสนาไหนอีกบ้าง ที่เป็น "ผู้รู้" (ดูที่หน้า ๗๗, ๓๓๒)

ถาม : ในเมื่อพระพุทธเจ้าของท่าน มาจากความไม่รู้เช่นกัน แล้วท่าน จะรู้ได้อย่างไรหรือ? แล้วก่อนหน้านั้นที่ยังไม่รู้ละ?

ตอบ : พระพุทธเจ้าเคยไม่รู้มาก่อนก็จริง แต่พระองค์เพียรพยายาม ค้นหาด้วยวิธีการต่างๆ จนได้ค้นพบ "ปัญญาญาณ" ที่พัฒนาไปสู่ความรู้แจ้งได้ นี่แหละคือบุคคลที่ควรเอาเป็นแบบอย่าง ควรปฏิบัติตามอย่างยิ่ง เพราะตัวเราเองก็ยังไม่รู้ เหมือนกับพระพุทธเจ้าก่อนตรัสรู้ หากมนุษย์ทั้งหลายปฏิบัติตามที่พระองค์บอก เราเองก็จะรู้แจ้งได้เช่นกัน คือ บรรลุเป็นพระอรหันต์เหมือนพระพุทธเจ้าได้ เช่นกัน เหมือนพระอรหันต์ทั้งหลาย ในโลก (ดูที่หน้า ๗๗, ๘๔)

และนี่แหละ คือเหตุผลสำคัญ ที่มนุษย์ทั้งหลายยอมหมอบกราบ บูชา

มนุษย์ด้วยกัน ยิ่งกว่าเทพเจ้าใดๆ เสียอีก เพราะพระองค์สามารถฝึกฝนพัฒนาตนเอง จากความไม่รู้เหมือนอย่างเรา ๆ จนเป็นผู้รู้แจ้งได้ ด้วยพระองค์เอง ไม่ได้อ่อนน้อมร้องขอจากใครทั้งสิ้น ซึ่งปัญญาญาณนี้ ไม่ว่าเทพเจ้าองค์ใดก็ประทานให้แก่มนุษย์ไม่ได้ แต่ผู้เจริญรอยตามแนวทางของพระพุทธเจ้าสามารถทำได้มาทุกยุคทุกสมัย ถึงปัจจุบัน นั่นคือพระอรหันต์ทั้งหลาย (ดูที่หน้า ๒)

อนึ่ง “ปัญญาญาณ” นี้ หากมีผู้อ้างว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้าง ศาสนาพุทธก็ไม่ปฏิเสธนะ แต่ขอให้ช่วยอธิบายหน่อยว่า มีลักษณะอาการเป็นอย่างไร? แต่ถ้าไม่รู้ ก็ให้อ่านเอาในพระไตรปิฎกก็แล้วกัน นะ! (ดูที่หน้า ๗๑)

ถาม : หากเราโลกในการทำความดี...แสดงว่าเราทำผิดหรือไม่...หากพ่อโกรธลูกไม่พอใจลูกที่ลูกไม่ทำตามคำสั่ง...แสดงว่าพ่อเป็นคนไม่ดีใช่หรือไม่?

ตอบ : ประการแรก ความดีที่ทำด้วยความโลภ ไม่มี.. ยกเว้นว่า เป็นการกำหนดความดีนั้นกันเอาเอง! มีแต่ฉันทะ ความยินดีพอใจในการทำดีให้มากๆ และ วิริยะ (ความเพียร) ในการประกอบความดีนั้น ซึ่งไม่ใช่ความโลภ

จิตมี ๘๘ แบบ จิตมีความโลภ กับจิตมีฉันทะ เป็นคนละอย่างกัน!

อนึ่ง ในความเป็นจริงแล้ว ความดีกับบุญ ไม่ใช่เรื่องเดียวกันเสมอไป ความดีเป็นการกำหนดขึ้นของสังคมนั้นๆ บุญเป็นการกระทำความดี ชนิดที่จะส่งผลให้เกิดความสุขทั้งชาตินี้และชาติหน้า

อนึ่ง พระพุทธเจ้าค้นพบอีกว่า บุญก็ทำให้เกิดความสุขที่ถาวรไม่ได้ พระนิพพานเท่านั้นจึงจะมีความสุขถาวร ชนิดที่ไม่ต้องกลับมาเป็นทุกข์อีกแล้ว เป็นภาวะที่หลุดพ้นไปจากการครอบงำของ "พระเจ้า" ได้อย่างสิ้นเชิงแล้ว

อีกประเด็นหนึ่ง พ่อสั่งให้ทำอะไร? เรื่องนี้ ยังวัดความดี-ชั่วไม่ได้ อยู่ที่ว่า เมื่อพ่อโกรธแล้ว พ่อได้ทำอะไรด้วยความโกรธนั้นหรือไม่? ถ้าทำ การกระทำนั้นแหละจึงจะเป็นบาป! แต่ที่แน่ๆ ความโกรธนำมาซึ่งทุกข์ แน่นนอน

ถาม : ทำไมคำสอนของศาสนาพุทธ ไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน? ตกลงจะสอนให้ไปสวรรค์ หรือไปนิพพานกันแน่ งง!

ตอบ : ศาสนาพุทธมีคำสอนหลายมาตรฐาน จริง! นั่นก็เพราะว่า พระพุทธเจ้าทรงรู้แจ่มแจ้งหมดทุกอย่าง พระองค์จึงรู้ว่านรกมีจริง สวรรค์มีจริง นิพพานมีจริง ความสุขมีอยู่ ๒ ประเภท คือ โลกียสุข และโลกุตระสุข (ดูหน้า ๒๘)

ศาสนาพุทธจึงมีคำสอนตั้งแต่ การใช้ชีวิตประจำวันให้มีความสุข ไม่เดือดร้อนทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในชาตินี้ อีกทั้งสอนวิธีปฏิบัติเพื่อให้ได้ไปเกิดในสวรรค์ ในชาติหน้า และชั้นสูงสุด สอนให้ไปถึง “พระนิพพาน” หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตาย-เกิด พ้นจากทุกข์ทั้งปวง ได้ประสบสันติสุขอย่างถาวร ทั้งนี้ ก็เพราะพระพุทธเจ้าทรงรู้แจ้งว่า สัตว์แต่ละชีวิตมีสติปัญญาไม่เท่ากัน! มีความเพียรพยายามไม่เท่ากัน (ทำไมพระเจ้าไม่สร้างให้มีมาตรฐานเดียวกัน ...ก็ไม่วู้?) บางคน ถึงจะเคี้ยวข้าวอย่างไรก็ไม่อาจถึงพระนิพพานในชาตินี้ได้ ก็ทำบุญไปสวรรค์ก่อนก็แล้วกัน แต่คนที่สั่งสมบุญบารมี สติ ปัญญา มาดีแล้ว เมื่อได้ฟังแนวทางที่ถูกตรง แล้วปฏิบัติตามด้วยศรัทธาและความเพียร เขาก็จะบรรลุถึงพระนิพพานได้เลย ในชาตินี้ (ดูเพิ่มเติม หน้า ๒๖)

ถาม : มีอะไรพิสูจน์ว่า คำสอนของศาสนาพุทธเป็นความจริง?

ตอบ : ลองเจริญสติปัฏฐาน ๔ ด้วยความตั้งใจจริงๆ สัก ๗ วันดูสิ! ถ้าความโลภ ความโกรธ ความหลงไม่ลดลง และสติ สมาธิ ปัญญาญาณไม่เพิ่มขึ้น เล็กนัยถือพุทธไปได้เลย! อนึ่ง เรื่องนี้ แม้แต่พระภิกษุที่บวชมาเป็นสิบๆ ปี มีน้อยนักที่เคยเจริญสติปัฏฐาน ๔ ด้วยความตั้งใจจริง ครบ ๗ วัน...

ทั้งนี้ ก็มีบางท่านตั้งประเด็นคัดค้านว่า เคยเจริญสติปัฏฐาน ๔ แบบกำหนดพอง - ยุบ ตั้ง ๕๕ วัน รากะ โทสะไม่เห็นลดลงเลย ยังมีเหมือนเดิม!

ก็ขอถามว่า ระหว่างปฏิบัติภาวนา วันที่ ๕ เป็นต้นไป ตั้งแต่ตื่นนอนจนหลับ ยังมี ๑ นาทีไหนหรือไม่มี ที่ไม่ได้กำหนดรู้เท่าทันอารมณ์ปัจจุบันขณะ สัก "หนอ"? ถ้ายังมี..แสดงว่ายังไม่มีความจริงใจต่อการปฏิบัติภาวนา

หลักสูตรวิปัสสนาภาวนา ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ หลักสูตร ๗ วัน ฟังบรรยายได้ที่ : <https://www.youtube.com/watch?v=W5i42131dK4>

ชาวมุสลิมถาม : ทำไมคนพุทธยังยึดอยู่กับวัตถุ..ในเมื่อการหลุดพ้น..คือการหลุดพ้นจากทุกๆ สิ่ง หรือแค่ต้องการหลุดพ้นจากพระเจ้าหรือ?

ข้าพเจ้าตอบ : ที่จริง การบูชาวัตถุพระเจ้าไม่ได้สอน แต่เรื่องนี้มีเหตุผลอยู่ว่า ขณะนั่งเรือข้ามทะเล หากตัวไม่เหยียบติดอยู่กับเรือ จะให้ว่ายน้ำไปเองหรือ? ทะเลน่ะ ไม่ใช่ลากล่อง! และอย่าคิดไปเองว่า คนที่นั่งเรือขณะข้ามทะเล เมื่อถึงชายฝั่งแล้ว เขาจะแบกเรือเอาไปด้วย... ใครทำอย่างนั้น ก็โง่แล้ว?

ที่ว่าชาวพุทธไหว้ดิน ไหว้อัฐิ ไหว้ปูนนั้น คุณนึกไม่ออกจริงๆ หรือ? ว่าในใจขณะนั้น ชาวพุทธกำลังบูชาอะไรอยู่? ถ้านึกไม่ออก แสดงว่าถูกอคติบังใจแล้วแหละ และเมื่อเทียบกันแล้ว ใครกันแน่หลงวัตถุ ตอนที่ชาวมุสลิมระเบิดทำลายพระพุทธรูปบาบียันที่อัฟกานิสถาน มีชาวพุทธคนใดไปเผาัมสยิตสักหลังบ้างหรือไม่? แต่เด็กไร้เดียงสาคนหนึ่ง เผาหนังสือเล่มหนึ่ง วัดพุทธในประเทศบังคลาเทศถูกเผาไปตั้ง ๘ วัด บ้านถูกเผากว่า ๕๐ หลังคาเรือน จริงหรือไม่?

ขอถามบ้าง :

๑) อยากถามชาวคริสต์และชาวมุสลิมว่า "หลังจากตาย ไปอยู่สวรรค์กับพระเจ้าแล้ว หลังจากนั้นไปไหนต่อ พวกท่านทราบมั๊ย? ถ้าไม่ทราบ ศาสนาพุทธมีคำตอบอย่างชัดเจนในเรื่องนี้ อ่านคำตอบได้ที่หน้า ๕๐, ๓๐๗"

๒) ตามที่หลายศาสนาอ้างว่า สรรพสิ่งต้องมีผู้สร้าง จะกำเนิดมาลอยๆ ไม่ได้ และอ้างว่า สรรพสิ่งมีพระเจ้าเป็นปฐมเหตุ ขอถามว่า แล้วพระเจ้ามาจากไหน ถ้าตอบว่า พระเจ้ามีอยู่แล้ว ดำรงอยู่แล้ว นั่นก็หมายความว่า คำพูดที่ว่าสรรพสิ่งต้องมีผู้สร้างในประโยคแรก..ผิด! เพราะขัดแย้งกันเอง!

..ย่อมหมายความว่า ในเมื่อพระเจ้ายังมีอยู่แล้วได้เอง จะแปลกอะไรถ้าสิ่งอื่นๆ เช่น กฎแห่งกรรม นิพพาน จะถือกำเนิดมาได้เองบ้าง จริงไหม?

๓) จากคัมภีร์อัลกุรอาน พระเจ้าสร้างชีวิตในวันแรกแล้วคนในวันที่ถูกถามครับว่า แสดงว่าคนกับไดโนเสาร์เกิดยุคเดียวกัน? ...ทฤษฎีวิวัฒนาการผิด?

๔) สรรพสิ่งต้องมีปฐมเหตุแห่งกำเนิด..ถูกต้องครับ หินงอกเกิดจากอะไร พระเจ้าสร้างหรือ? หินงอกเกิดจากน้ำ เกลือแร่ แร่ดั่งดูด เวลา ไม่ใช่หรือ? ..แค่หินงอกอย่างเดียวก็อาศัยเหตุแห่งการกำเนิด อย่างน้อย ๔ ตัวแล้ว ขาดตัวใดตัวหนึ่งก็ไม่มีทางเกิดหินงอกได้

ขอร้องต่อครับ..น้ำเกิดจากอะไร? เกลือแร่เกิดจากอะไร แร่ดั่งดูดเกิดจากอะไร เวลาเกิดจากอะไร แต่ละอย่างมีเหตุแห่งกำเนิดแตกออกไป ไม่สิ้นสุด

น้ำก็ยังมาจากโมเลกุลของไฮโดรเจน ออกซิเจน ร่วมกับ catalyst คือ ประจุไฟฟ้า ขาดตัวใดตัวหนึ่ง น้ำไม่มีทางเกิด เกลือแร่ก็มีทั้งแคลเซียม ฟอสเฟต และอื่นๆ อีก นี่ก็มีเหตุมากกว่าหนึ่ง แร่ดั่งดูดเกิดจากอะไร เกิดจากโลกหมุน ทำไมโลกหมุน? ..มีต่ออีก เวลาเกิดจากอะไร? ..สรุป ไทล่ละครั้บปฐมเหตุ เพราะแค่หินงอกอย่างเดียวยังมีเหตุแห่งกำเนิดนับได้เกินสิบแล้ว

ตกลงพระเจ้าสร้างอะไรเป็นตัวเริ่มต้น สร้างออกซิเจนหรือ? อ้าว! ออกซิเจนก็แยกส่วนประกอบได้อีกครั้บ พระเจ้าสร้างดวงอาทิตย์? สร้างอย่างไร? พระเจ้าไปหาวัตถุดิบ พวกไฮโดรเจนจากไหน เพราะไฮโดรเจนที่เป็นองค์ประกอบของดวงอาทิตย์ก็มีใช้อยู่สุด ยังแยกได้อีก ไทล่ละครั้บ ต้นกำเนิดดวงอาทิตย์ ตกลงพระเจ้าสร้างสรรพสิ่งเริ่มจากจุดไหน เพราะเจาะตรงไหนก็มีย่อยลงไปได้อีกเรื่อย ๆ ตกลงแค่หินงอกอันเดียว มีกำเนิดจากอะไร?

๕) เรื่องนี้เท็จจริงประการใด หมกมุ่นในกามราคะไปหน่อยหรือไม่?
ดูรายละเอียดที่ : พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน บทที่ ๔๔ โองการที่ ๕๔

ทัศนคติของชาวพุทธต่อพระเจ้า (พระเจ้าผู้สร้าง)

สำหรับชาวพุทธแล้ว โลกคือปัญหา! เพราะโลกเต็มไปด้วยโรค โทสะ โมหะ ตัณหา อุปาทาน และความแค้น ความเจ็บ ความตาย^{๒๕} ความพลัดพราก โรคภัย และภัยพิบัติต่างๆ ฯลฯ ฉะนั้น ผู้สร้างโลกก็คือ “ผู้สร้างปัญหา!”

อนึ่ง พระพุทธเจ้าทรงรู้อย่างแจ่มแจ้งว่า แม้ได้ไปอยู่บนสวรรค์แล้ว ก็ยังไม่ใช้ที่ที่เที่ยงแท้ถาวร เพราะเมื่อหมดกำลังบุญกุศลที่เคยทำไว้ ก็ยังต้องเวียนว่ายตาย-เกิดต่อไป ใน ๓๑ ภูมิ ไม่มีที่สิ้นสุด โดยมีวิชาและตัณหาเป็นตัวชักนำไป ยังต้องประสบกับความแค้น ความเจ็บ ความตาย และนรกอยู่เรื่อยไป ไม่สิ้นสุด

เป้าหมายของศาสนาพุทธ ก็คือ ต้องการหลุดพ้นจากโลก และพระเจ้า (สังขตธรรม) (เพราะไม่จำเป็น! เดี่ยวพระเจ้าก็สร้างโลกใบใหม่ขึ้นมาอีก) ด้วยการเข้าสู่พระนิพพาน หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตาย-เกิดอย่างเด็ดขาด สิ้นเชิง!

๓. พุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “สพเพ ธมมา อนตตา. ธรรมทั้งปวงเป็นอนัตตา”

ยหนิจจํ ตํ ทุกฺขํ, ยํ ทุกฺขํ ตทนตตา. สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา^{๒๖} ไม่เที่ยงเพราะมีแล้วกลับไม่มี เป็นทุกข์ เพราะถูกความเกิดและความดับบีบคั้นอยู่ตลอด ชื่อว่าอนัตตา เพราะไม่มีแก่นสาร ทุกๆ ขณะแปรเปลี่ยนไปสู่ความดับ (สู่ความว่าง..จากตัวตน) ตลอดเวลา^{๒๗}

ภาวะ “อนัตตา” นั้น ไม่ใช่ไม่มีอะไรเลย เป็นภาวะที่มีอยู่จริงตามธรรมชาติ แต่มีอยู่แบบอนัตตา แบบไม่มีตัวตนที่จะให้ยึดเป็นนั่น เป็นนี่ถาวรได้ ไม่มีตัวตนที่ถาวร แต่ก็ เป็นภาวะที่มีอยู่จริง มีอยู่แบบเกิด-ดับตลอดเวลา

^{๒๕} “ความแค้น ความเจ็บ ความตาย ย่อมย้ายสัตว์ สัตว์โลกนี้ไม่มีกำลังที่จะต่อสู้ ทั้งไม่มีความเร็วที่จะหนีไป แม้ผู้ใดที่มีชีวิตอยู่ถึง ๑๐๐ ปี ผู้นั้นก็มีความตายอยู่เบื้องหน้า”
ดูใน ชุ.เถร (ไทย) ๒๖/๔๕๐/๔๑๖.สัม. (ไทย) ๑๙/๕๑๑/๓๗๒.

^{๒๖} ส.ช.(บาลี) ๑๗/๑๕/๑๙, ส.ช. (ไทย) ๑๗/๑๕/๒๙, อง.ทุก. (ไทย) ๒๑/๑๓๗/๓๘๕.

^{๒๗} ชุ.ป. (ไทย) ๓๑/๓๑/๔๙, ชุ.อุทาน. อ. (ไทย) ๑/๓/-/๖๙๑.

ถามว่า : ความเกิดมาจากไหน ตอบว่า : มาจากความดับ ความดับคือ ภาวะที่ว่างจากสิ่งที่เกิด(อัตตา) นั่นแสดงว่าทุกอย่างที่เกิดขึ้นล้วนมาจากสภาวะ “อนัตตา” และเมื่อเกิดขึ้นแล้ว ก็ดับไปสู่สภาวะว่างจากสิ่งที่เกิดอีก ตลอดเวลา

๑) เอกภพสร้างขึ้นจากภาวะอนัตตา

นักฟิสิกส์ชื่อดัง "สตีเฟน ฮอว์กิง" ออกหนังสือเล่มใหม่ล่าสุด "เดอะแกรนด์ ดีไซน์" คำนวนความคิดเดิมของตัวเองในหนังสือ "ประวัติย่อของกาลเวลา" และความเชื่อของนิวตันที่ว่าพระเจ้าสร้างเอกภพ

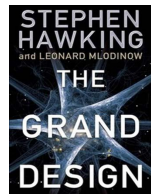

Stephen Hawking นักฟิสิกส์ดาราศาสตร์ชื่อดังชาวอังกฤษ ระบุไว้ในผลงานหนังสือเล่มใหม่ล่าสุดของเขาว่า “ไม่มีพระเจ้า” อยู่ในที่ใดๆ ของทฤษฎีการสร้างเอกภพหรือจักรวาลนี้ขึ้นมา เนื่องจากบิกแบง (Big Bang) นั้นเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้ไม่ยาก จากกฎทางฟิสิกส์

"เพราะว่ามีกฎแห่งความโน้มถ่วง เอกภพถึงได้สามารถสร้างตัวเองขึ้นมาได้จากที่ “ไม่มีอะไรเลย(ว่าง)” การสร้างขึ้นเองโดยธรรมชาตินี้ คือเหตุผลของการที่มีบางสิ่งบางอย่างแทนที่จะไม่มีอะไรเลย ทำไมเอกภพถึงยังคงอยู่ทำไมพวกเราถึงยังคงอยู่"

ข้อความส่วนหนึ่งที่ฮอว์กิงในหนังสือ "เดอะแกรนด์ดีไซน์" (The Grand Design) ที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นตอนในหนังสือพิมพ์พิมพ์ใหม่ ซึ่งเขายังบอกอีกด้วยว่านั่นไม่จำเป็นเลยที่จะต้องมีการวิงวอนขอให้พระเจ้าสร้างเอกภพนี้ขึ้นมา

ในหนังสือเล่มใหม่ของฮอว์กิง เขาได้อ้างถึงการค้นพบดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะดวงหนึ่งเมื่อปี ๑๙๙๒ ด้วย ซึ่งการค้นพบนั้นได้ทำลายความเชื่อของเซอร์ไอแซก นิวตัน (Sir Isaac Newton) ผู้ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งฟิสิกส์ อย่างสิ้นเชิง ^{๒๘}

^{๒๘} STEPHEN HAWKING. (1988). A BRIEF HISTORY OF TIME แปลโดย รอฮีม ปรามาส (2546). ประวัติย่อของกาลเวลา.ครั้งที่ ๒ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.

๒) ภาวะอนัตตากับวิทยาศาสตร์

อธิบายโดย : ดร.วรภัทร์ ภูเจริญ อดีตนักวิจัยนาซ่า NASA

ปริญญาตรี : เคมีเทคนิค จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาโท : วิศวกรรม Youngstown State University, U.S.A.

ปริญญาเอก : ด้านเครื่องกล และวัสดุศาสตร์ Cleveland State University, ได้รางวัลดีที่สุดในโลกด้านเครื่องยนต์ไอพ่น ปี พ.ศ.๒๕๒๘

เขาให้สัมภาษณ์นิตยสารฉบับหนึ่งไว้ว่า “เดิมผมนับถือศาสนาคริสต์ คือ เป็นคริสตกันทั้งบ้าน แต่มาพบว่าหลักคำสอนของคริสต์ แก้ปัญหาชีวิตให้เราไม่ได้ เลยหันมาศึกษาพุทธและเปลี่ยนมาเป็นพุทธเมื่ออายุ ๓๙ แต่เป็นพุทธได้สัก ๒ ปีก็รู้สึกว้าวจริงๆ แล้ว โลกนี้มีแต่ความว่างเปล่า ต้องขอบคุณพระพุทธเจ้าที่ทรงชี้ให้เราเห็น ว่าสุดท้ายแล้วชีวิตนี้ก็ไม่มีอะไรแน่นอน และวิธีที่จะสยบความเปลี่ยนแปลง ก็คือความว่างภายในใจ ถ้าใจสงบก็สามารถสยบความเคลื่อนไหวภายนอกได้หมดเหมือนตรงกลางพายุ่ ซึ่งรอบๆ หมุนวน แต่ตรงกลางสงบ จิตกับความคิดนี้คนละตัวกันนะ ขณะที่เราใช้สติควบคุมความคิด เราต้องรักษาความว่างของจิต”

ท่านได้อธิบายสมการ การเดินทางข้ามภพไว้ว่า

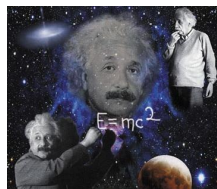
E (พลังงาน) = m (มวลของสาร) \times c (ความเร็วแสง) ยกกำลังสอง
สมการนี้เป็นต้นกำเนิดระเบิดปรมาณู อาศัยการแตกตัวของสสาร แสงมีอัตราเร็วแสงที่ปัจจุบันวัดกันได้ที่ 299,792.458 กิโลเมตร/วินาที 1 ปีจูเลียน (365.25วัน) แสงเดินทางได้ 9,460,730,472,580.8 กิโลเมตรหรือ 9.4607×10 ยกกำลัง 12 โดยประมาณ

กาแล็กซี ของเราชื่อ “กาแล็กซีทางช้างเผือก” (The Milky Way Galaxy) อยู่ห่างจากกาแล็กซีเพื่อนบ้านที่ชื่อว่า แอนโดรเมดา 2.3 ล้านปีแสง

ดังนั้น การเดินทางไปยังอีกกาแล็กซีหนึ่งที่อยู่ไกลที่สุด ถ้าจะให้ใช้เวลาแค่ปีเดียว ต้องเคลื่อนที่เร็วกว่าความเร็วแสง 2.3 ล้านเท่า ของอัตราความเร็ว

299,792.458 กิโลเมตร/วินาที มันเป็นไปได้ที่ร่างกายมนุษย์จะทนแรงกดดันของอากาศที่เกิดจากความเร็วนั้น ขับรถเร็ว 220 กิโลเมตรต่อชั่วโมง นั้นเป็นความเร็วที่น้อยมากด้วยซ้ำ เรายังรู้สึกตึงๆ หรือว่าคนที่เคยเล่นบันจีจัมพ์ก็คงรู้สึกได้ อีกแบบที่คล้ายๆ กัน หนทางที่เป็นไปได้ที่เราจะเดินทางไปยังกาแล็กซีแอนโดรเมิดา เราต้องไปในรูปแบบพลังงาน ตามสูตร

E (พลังงาน) = m (มวลของสาร) \times c (ความเร็วแสง) ยกกำลังสองนั่นก็คือ การสลายมวลอนุภาคร่างกายเราเป็นพลังงานแล้วเดินทางไป เมื่อถึงปลายทางก็เปลี่ยนเราที่อยู่ในรูปพลังงานกลับเป็นมวลเหมือนเดิม (ย้อนสมการ) คงเคยได้ยินคำว่า “วาร์ป” ทฤษฎีการวาร์ป การเดินทาง แบบใหม่

วิญญาน ดำรงอยู่ในลักษณะของพลังงาน จิตเราเมื่อหลุดจากร่างกายก็ดำรงลักษณะเหมือนพลัง เวลา การเดินทางแค่นั้นก็จะไปถึงที่หมายเสียแล้ว จะเห็นว่าเร็วกว่าแสงหลายเท่าตัว (แสงก็เป็นพลังงานรูปแบบหนึ่ง) หรือกรณีอย่างที่เราหลงพ้อฤษีลิงดำ ทำนอไซ้มนมยิทธิไปดูหลุมดำ (Black hole) นั่นก็เป็นการเคลื่อนที่ ที่เหนือความเร็วแสงอย่างเทียบไม่ได้ (วาร์ป)

เมื่อจิตเป็นพลังงาน เมื่อวิญญานคือพลังงาน การที่ตาเราจะมองเห็นวิญญานต้องมีความไวอย่างมาก โดยมาก ถ้าวิญญานไม่ได้ตั้งใจปรากฏให้เห็น ยากมากที่ตาเนื้อจะมองเห็น นอกจากผู้ที่มีตาจิต (จิตมีความเร็ว)

การที่เรามองไม่เห็นเทวดา เทวดามองไม่เห็นพรหม พรหมมองไม่เห็นอรูปพรหม ก็เพราะความต่างของพลังงาน พลังงานต่างกันที่ความถี่กับความยาวคลื่น คลื่นความถี่ที่ตาเนื้อมองเห็นได้ คืออยู่ในย่าน 380 THz (3.8×10^{14} เฮิรตซ์) ถึง 750 THz (7.5×10^{14} เฮิรตซ์) คนเราเห็นผีได้ง่ายกว่าเห็นเทวดา เพราะผีมีความถี่สูง ความยาวคลื่นน้อยกว่าเทวดา ยิ่งเทวดาชั้นสูงๆ ยิ่งมีความยาวคลื่นมากขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ ความถี่ก็ต่ำลงตามลำดับ^{๒๙}

^{๒๙} <http://atcloud.com/mobile/story/67716>

พระธรรมโกศาจารย์ (ศ.ดร.ประยูร ธมมจิตโต)

อธิบายหลักการทางฟิสิกส์กับพระพุทธศาสนาไว้ว่า^{๓๑}

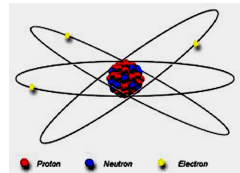
ปัจจุบัน วิทยาศาสตร์เสนอทฤษฎีฟิสิกส์ไว้ ๒ สำนักใหญ่คือ ฟิสิกส์ดั้งเดิม (Classical physics) กับ ฟิสิกส์ควอนตัม (Quantum physics) ถ้าเปรียบเทียบกันระหว่างฟิสิกส์ดั้งเดิมกับฟิสิกส์ควอนตัม ฟิสิกส์ทั้ง ๒ สำนักมีแนวความคิดบางอย่างที่ขัดแย้งกัน แต่กลายเป็นว่า ฟิสิกส์ควอนตัมกลับช่วยอธิบายหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาได้ดีกว่าฟิสิกส์ดั้งเดิม หรือฟิสิกส์นิวตัน (Newton physics) ในเรื่องที่สำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา ๒ เรื่อง คือ ปฏิจสมุทปบาท และไตรลักษณ์

ปฏิจสมุทปบาท หรือ อิทัปปัจจยตา เป็นคำสอนที่ว่าด้วยการที่สิ่งต่างๆ อาศัยกันและกันเกิดขึ้น ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบด้วยการตรัสรู้ ส่วนเรื่องไตรลักษณ์ ซึ่งก็คือคำสอนว่าด้วยลักษณะ ๓ ประการของสิ่งทั้งหลาย ได้แก่ “อนิจจัง (ไม่เที่ยง) ทุกขัง (เป็นทุกข์) อนัตตา (ไม่มีแก่นสาร)” อันเป็นหัวใจของการปฏิบัติธรรมเพื่อความหลุดพ้น

เราปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเพื่อให้เห็นไตรลักษณ์ รู้แล้วละ รู้แล้ววาง ทุกวันนี้เราเข้าใจเรื่องไตรลักษณ์ได้ยากขึ้น เพราะมีแนวคิดของฟิสิกส์ดั้งเดิมมาขวางกั้น เป็นอุปสรรคของการเข้าถึงธรรม เพราะฟิสิกส์ดั้งเดิมหรือฟิสิกส์นิวตันมีแนวคิดหลักอยู่ที่ ๔ หัวข้อ คือ ๑) อะตอม ๒) กาละ ๓) เทชะ และ ๔) แรงโน้มถ่วง หรือแรงดึงดูดของโลก

(อะตอม (Atom)) หมายถึง อนุภาคที่เล็กที่สุดของสสารที่ยังคงมีคุณสมบัติทางเคมีของธาตุนั้น ๆ อยู่ โครงสร้างของอะตอมประกอบด้วยนิวเคลียสซึ่งอยู่ตรงกลางและมีอิเล็กตรอนโคจรรอบๆ นิวเคลียส

^{๓๑} ปัจจุบัน พระพรหมบัณฑิต (ศ.ดร.ประยูร ธมมจิตโต)

ภายในนิวเคลียสประกอบด้วยโปรตอนและนิวตรอน ซึ่งในสภาวะปกติ โครงสร้างของอะตอมจะมีจำนวนอิเล็กตรอนเท่ากับจำนวนโปรตอน

โปรตอน (Proton;p) หมายถึง อนุภาคที่มีประจุไฟฟ้าเป็นบวกหนึ่งหน่วยมีมวลประมาณ ๑,๘๓๗ เท่าของอิเล็กตรอน โปรตอนเป็นองค์ประกอบในนิวเคลียสของธาตุทุกชนิด

นิวตรอน (Neutron;n) หมายถึง อนุภาคที่ไม่มีประจุไฟฟ้า มีมวลมากกว่าโปรตอนเล็กน้อย

อิเล็กตรอน (Electron) หมายถึง อนุภาคที่มีประจุไฟฟ้าเป็นลบ แต่ อะตอมจะมีอิเล็กตรอน จำนวนหนึ่งอยู่ล้อมรอบนิวเคลียสของอะตอมนั้น)^{๓๒}

เซอร์ไอแซก นิวตัน (Sir Isaac Newton) ถือว่าสรรพสิ่งมีมวลสารที่แบ่งแยกไม่ได้ และตั้งอยู่ด้วยตัวของมันเอง ซึ่งเรียกว่าอะตอม (Atom) จริงๆ แล้วความคิดเรื่องอะตอมเป็นแนวคิดหลักของฟิสิกส์ดั้งเดิม ที่ถือว่าหน่วยที่เล็กที่สุดของสสาร (Matter) ในโลกที่ถูกแบ่งย่อยให้เล็กลงๆ ในที่สุดจะถึงจุดที่เล็กที่สุดซึ่งแบ่งย่อยต่อไปไม่ได้อีก ซึ่งทำหน้าที่เป็นองค์ประกอบเล็กที่สุดสำหรับสร้างจักรวาล เราเรียกว่า “Building blocks” ก็เหมือนกับก้อนอิฐแต่ละก้อนสำหรับสร้างบ้านนั่นเอง เพราะฉะนั้น หากเราแบ่งอะไร ต่อมีอะไรจนไปถึงหน่วยที่เล็กที่สุดแล้วมันจะถึงจุดที่แบ่งแยกไม่ได้ ในเชิงสสารจุดที่แบ่งแยกไม่ได้นี้เรียกว่า “อะตอม” ... ฯลฯ

ฟิสิกส์ควอนตัม

ฟิสิกส์ควอนตัมได้เข้ามาทำให้ความเชื่อเรื่องความแน่นอน มันคงและปลอดภัยแบบนี้หมดไป เปรียบเหมือนกับการที่เรากำลังยืนอยู่บนพรมแห่งความมั่นคงปลอดภัยของฟิสิกส์ดั้งเดิมของนิวตันแล้วอยู่ๆ ก็มีคนมากระตุกพรมออกจากใต้เท้าของเราจนเราล้มทั้งยืน ฟิสิกส์ควอนตัมทำลายความมั่นใจของฟิสิกส์ดั้งเดิมให้หมดไป

^{๓๒} [http://en.wikipedia.org/wiki/The_Grand_Design_\(book\)](http://en.wikipedia.org/wiki/The_Grand_Design_(book))

คำว่า “ควอนตัม (Quantum)” เป็นภาษาลาตินแปลว่า “ขนาดไหน” หรือ “จำนวนเท่าไร” เป็นคำที่ใช้พูดถึงจำนวนหรือขนาดพลังงานของอะตอม คล้ายกับคำว่า “นาโน (Nano)” ซึ่งเป็นภาษากรีก แปลว่า “คนแคระ” เป็นคำที่ใช้วัดขนาดของสิ่งที่เล็กมากๆ เช่น อะตอม ดีเอ็นเอ

ฟิสิกส์ควอนตัมเสนอภาพใหม่ของจักรวาลที่มีความไม่เที่ยงแท้แน่นอน ความคิดที่ว่าจักรวาลมีความเป็นเหตุเป็นผลที่เราพยากรณ์ล่วงหน้าได้กลายเป็นความไม่แน่นอน ... โยงไปถึงคำสอนเรื่อง ‘อนิจจัง ความไม่เที่ยง’ ในพระพุทธศาสนา ทั้งนี้เพราะว่าทฤษฎีควอนตัมได้เปิดเผยสภาวะที่เรียกว่า ความไม่แน่นอน (Uncertainty) เนื่องจากว่า แนวคิดสำคัญประการหนึ่งของ ฟิสิกส์ควอนตัมก็คือหลักการที่ว่าด้วยความไม่แน่นอน (Uncertainty Principle) ในฟิสิกส์ดั้งเดิมของนิวตัน จักรวาลมีกฎระเบียบแน่นอนจนเราพยากรณ์ได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น โลกนี้มีกฎธรรมชาติที่แน่นอน แต่ฟิสิกส์ควอนตัมกลับเสนอว่าโลกนี้มีความไม่แน่นอน ดังนั้นไอน์สไตน์จึงกล่าวว่า ถ้าทฤษฎีของฟิสิกส์ควอนตัมเป็นจริง มันจะไม่มีความเป็นเหตุเป็นผล ไม่มีความเป็นกฎที่แน่นอน แสดงว่าเราจะไม่สามารถบอกได้ว่ามันจะเป็นอย่างไรต่อไป เพราะมันเป็นไปตามหลักการที่ว่าด้วยความไม่แน่นอนของฟิสิกส์ควอนตัม

ฟิสิกส์ควอนตัมไม่ได้สนใจเรื่องการโคจรดวงดาว เรื่องดวงจันทร์ หรือเรื่องน้ำขึ้นน้ำลงอะไรต่างๆ เหล่านี้ แต่ฟิสิกส์ควอนตัมกลับสนใจศึกษาโครงสร้างของอะตอมที่เป็นอนุภาคพื้นฐาน ซึ่งถ้าเราเข้าใจองค์ประกอบพื้นฐานตรงนี้ เราจะเข้าใจภาพรวมของจักรวาลทั้งหมด ดังนั้น ฟิสิกส์ควอนตัมจึงเป็นการกลับไปหาจุดเริ่มต้นดั้งเดิมของจักรวาล ภาพรวมของจักรวาลอย่างที่เราศึกษากันอยู่ในทุกวันนี้ส่วนใหญ่เป็นแนวคิดแบบฟิสิกส์ดั้งเดิมของนิวตัน ซึ่งเป็นการพูดถึงเรื่องใหญ่แบบมหภาค แต่ฟิสิกส์ควอนตัมหันมาศึกษาเรื่องที่เล็กมาก แบบจุลภาค (Micro) นั่นคือโครงสร้างของอะตอมหรือปรมานู จึงกล่าวได้ว่า ฟิสิกส์ควอนตัมสนใจส่วนที่เล็กที่สุดของจักรวาล

นักวิทยาศาสตร์ในอดีตเชื่อว่า อะตอมไม่มีโครงสร้างอะไร เพราะมัน

เป็นอนุภาคที่เล็กที่สุดในจักรวาล คนสมัยก่อนเชื่อว่าอะตอมแบ่งแยกไม่ได้ ตามที่นักปรัชญากรีกเชื่อกันมาเป็นพันๆ ปี แม้แต่ในอินเดีย ปรัชญาฮินดูสำนัก ไวเศษิกะก็สอนว่ามีอะตอมหรือปรมาณู ตรงกับที่เรียกว่า “อตตะตา” หรือ “อาตมัน” นั่นคือ มีสิ่งที่แบ่งแยกย่อยต่อไปไม่ได้ เรียกว่า ปรมาณู อะตอม อตตะตาหรืออาตมัน ในบรรดาศาสนาสำคัญของโลกมีเพียงศาสนาเดิวยเท่านั้นที่ ปฏิเสธอะตอม ปฏิเสธอตตะตาหรืออาตมัน นั่นก็คือ พระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาเดียวที่ยืนยันว่าไม่มีแก่นสารทั้งในฝ่ายจิต และฝ่ายสสาร แก่นสารในฝ่ายจิตเรียกว่าอาตมันหรือวิญญาณอมตะ (Immortal soul) ส่วนแก่นสารในฝ่ายสสารเรียกว่าอะตอมหรือปรมาณู ศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู ต่างสอนว่ามีอาตมันหรือวิญญาณอมตะในมนุษย์ และมีอะตอมหรือปรมาณูในสสาร

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “สัพเพ ธัมมา อนัตตา” แปลว่า “สิ่งทั้งหลายทั้งปวงเป็นอนัตตา” หมายความว่า สรรพสิ่ง ทั้งที่เป็นจิตและสสารล้วนไม่มีแก่นแท้ถาวร คือเป็นอนัตตา เมื่อแปลคำว่า อนัตตา เป็นภาษาอังกฤษก็ต้องใช้คำ ๒ คำ นั่นคือ ถ้าใช้คำว่า อนัตตา ให้หมายถึงว่าไม่มีอาตมัน หรือวิญญาณอมตะในมนุษย์ เราต้องแปลว่า Not-self หรือ Non-ego แต่ถ้าใช้อนัตตาให้หมายถึงว่า ไม่มีอะตอม หรือแก่นสารที่เที่ยงแท้ในสสาร ต้องแปลว่า Non-substantiality

พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอนัตตามากกว่า ๒,๖๐๐ ปี พุทธศาสนาถือว่า ไม่มีอตตะตาหรืออะตอมสสาร ทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีแก่นแท้ถาวรที่ตั้งอยู่ได้ในตัวของมันเอง ต่างอาศัยกันและกันเกิดขึ้นตลอดเวลา ตามหลัก “ปฏิจจสมุปบาท” ดังที่ควอนตัมฟิสิกส์ระบุว่า ไม่มีอะตอมที่อยู่ได้ตามลำพังตัวเอง โครงสร้างอะตอมประกอบด้วยอิเล็กตรอน โปรตอนและนิวตรอน อนุภาคของอะตอมที่เป็นประจุไฟฟ้าบวก (โปรตอน) และประจุไฟฟ้าลบ (อิเล็กตรอน) ต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน อิเล็กตรอนวิ่งโคจรรอบนิวเคลียสด้วยความเร็วที่สูงมาก การเกาะกลุ่มของประจุไฟฟ้าเหล่านั้นกลายเป็นอะตอม และประจุไฟฟ้าเหล่านั้นก็ไม่อาจอยู่ได้ตามลำพัง ทั้งหมดต่างอาศัยกันและกันเกิดขึ้น (ปฏิจจสมุปบาท)”

ดูเพิ่มเติมในหนังสือ “พระพุทธศาสนากับฟิสิกส์ควอนตัม ความเหมือนที่แตกต่าง” โดย พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). กรุงเทพฯ : จัดจำหน่ายโดย เคล็ดไทย, ๒๕๕๒. ISBN 9789748285986

๔. ความจริงเด็ดขาดในศาสนาพุทธ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ ผู้รู้แจ่มแจ้งธรรมทั้งปวง ทุกแห่งทุกมุม ด้วยปัญญาที่แจ่มแจ้งเฉพาะพระองค์เอง อย่างไม่ผิดเพี้ยน^{๓๓}

พุทธศาสนา แปลว่า คำสอนของท่านผู้รู้ธรรมทั้งปวง คือ ผู้รู้แจ้งด้วยพระองค์เองก่อนแล้ว ปลูกผู้อื่นให้ตื่นจากความหลับ (อวิชชา) คือ ให้ได้ตรัสรู้ตามด้วย มีทั้งหลักการ มีทั้งวิธีการ เพื่อนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง หากมีแต่หลักการ แต่ไม่มีแนวปฏิบัติ ก็ไม่เกิดประโยชน์ใดๆ หรือเอาแต่ปฏิบัติ โดยไม่รู้หลักการที่ถูกตรง ก็ยากที่จะประสบความสำเร็จได้

ศาสนาพุทธจึงเป็นคำสอนของผู้ค้นพบสัจธรรมแล้ว อย่างแท้จริง รู้แจ้งกฎเกณฑ์ของธรรมชาติทั้งปวง พร้อมทั้งเหตุปัจจัยของความเกิดขึ้นและความดับไปของธรรมชาตินั้นๆ ไม่ใช่ศาสนาที่คิดประดิษฐ์ขึ้นโดยอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือถูกสรรสร้างให้เกิดขึ้นโดยเทพเจ้า แต่เป็นการเข้าถึงความจริงที่มีอยู่แล้ว ตามธรรมชาติที่มีอยู่จริง^{๓๔}

การที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้สัจธรรม และวิธีการปฏิบัติให้รู้แจ้งเห็นจริงในสัจธรรมนั้น นับว่าเป็นการค้นพบหนทางเก่า ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ แต่สัตว์ทั้งหลาย ทั้งเทพและมนุษย์ยังไม่รู้ พระองค์เป็นมนุษย์ผู้แรกที่ได้รู้^{๓๕} และหลังจากรู้แล้ว ทรงมีพระเมตตานำมาแสดงให้คนอื่นได้รู้ตาม เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสันติสุข คือ เพื่อความดับทุกข์ ของมหาชน

^{๓๓} อภิปริตี สมยภุจฺญาณน สพฺพการโถ สพฺพธมฺมานํ อภิสมฺพุทธตฺตา สมฺมาสมฺพุทฺโธ.

(ช.อุทาน.อ. (บาลี) ๑/๘๘.)

^{๓๔} อง.ทก. (ไทย) ๒๐/๑๓๗/๓๘๕., อภิ.วิ. (บาลี) ๓๕/๑๘๔/๑๐๒.

^{๓๕} ส.น. (ไทย) ๑๖/๖๕/๑๒๘.

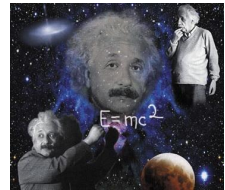
ศาสนาพุทธอุบัติขึ้นในโลกจากการตรัสรู้ของอริยสัจ ๔ ประการ เมื่อวันที่เพ็ญ เดือน ๖ ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี ดังที่พระองค์ตรัสไว้ว่า

“จตุตถาริยานิ ภิกขเว อริยสัจจานิ.. ทุกข์ อริยสัจจํ ทุกขสมุทโย อริยสัจจํ ทุกขนิโรธอ อริยสัจจํ ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา อริยสัจจํ ..อิมสฺส โข ภิกขเว จตฺตุนฺนํ อริยสัจจานํ ยถาภูตํ อภิสมฺพุทฺตตฺตา ตถาคโธ “อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ”ติ วุจฺจติ”^{๓๖}

“ภิกษุทั้งหลาย อริยสัจ ๔ ประการ คือ ทุกขอริยสัจ สมุทัยอริยสัจ ทุกขนิโรธอริยสัจ ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ เพราะเรารู้อริยสัจ ๔ ประการนี้ ตามความเป็นจริง ชาวโลกจึงเรียกเราว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า”^{๓๗}

อริยสัจ แปลว่า ความจริงที่แท้จริง ที่ไม่มีความจริงอื่น (แม้แต่หลักวิทยาศาสตร์) มาเทียบกันได้^{๓๘} ดังที่อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ นักฟิสิกส์รางวัลโนเบล ได้กล่าวยกย่องพระพุทธศาสนาไว้ว่า

“The religion of the future will be a cosmic religion. It should transcend personal God and avoid dogma and theology. Covering both the natural and the spiritual, it should be based on a religious sense arising from the experience of all things natural and spiritual as a meaningful unity. Buddhism answers this description. If there is any religion that could cope with modern scientific needs it would be Buddhism.”^{๓๙}

^{๓๖} ส.ม. (บาลี) ๑๙/๑๐๙๓/๓๗๗.

^{๓๗} ส.ม. (ไทย) ๑๙/๑๐๙๓/๖๐๗.

^{๓๘} อภ.วิ.อ. (บาลี) ๑/๙๐ “อวิตถานิ อนนฺถถานิ ตสมฺมา อริยสัจจานิตี วุจฺจนฺติ.”

^{๓๙} The Buddha in the Eyes of Eminent Scholars, Phra Sripariyattimoli. 1999. ISBN 974-575-539-7

“...ถ้าจะมีศาสนาใดที่รับมือได้กับความต้องการทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ นั้นควรเป็นพุทธศาสนา”

อริยสัจ คือ ความจริงแท้ตามธรรมชาติ ที่ทำให้ผู้เข้าถึงแล้วกลายเป็นพระอริยะ เป็นสัจจะที่พระอริยะพึงรู้^{๔๐} พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงสัจธรรมอันทำให้เป็นพระอริยะ^{๔๑} ไว้ ๔ ประการเท่านั้น ไม่ขาดไม่เกิน คือ

๑) ทุกขอริยสัจ ความจริงแท้ที่ปรากฏให้จิตรับรู้ คือ ทุกข์

ทุกข์ในที่นี้ หมายถึง สภาพธรรมที่ปรากฏ คือ ธรรมชาติทั้งปวงที่ถูกรับรู้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย หรือใจ ซึ่งล้วนตกอยู่ในสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปตามเหตุปัจจัยอยู่ตลอดเวลา คงทนสภาพอยู่ไม่ได้ และบังคับบัญชาไม่ได้ อันได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส อารมณ์สัมผัส และความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ แม้แต่ **ความสุข** ก็เป็นทุกข์ เพราะเกิดแล้วก็มีการเปลี่ยนแปลง ดับไปทุกครั้ง

๒) สมุทัยอริยสัจ ความจริงแท้ที่ว่า ความทุกข์ทั้งหมดที่สรรพสัตว์ประสบอยู่ หรือรับรู้ทางอายตนะ ๖ อยู่ นั้น ล้วนเกิดจากเหตุทั้งสิ้น ไม่ได้เกิดขึ้นเอง หรือใครบันดาลให้เกิดขึ้น เหตุปัจจัยนั้นคือ ตัณหา และอาสวกิเลส ที่หมักดองอยู่ในขันธสันดานของสัตว์แต่ละตนนั่นเอง (ดูที่หน้า ๒๓๓)

๓) นิโรธอริยสัจ ความจริงแท้ที่ว่า ภาวะที่ไม่มีทุกข์ใดๆ เลย มีอยู่จริง เป็นธรรมชาติที่พ้นไปจากรูป-นามสังขารที่เป็นทุกข์ (อันเป็นสังขตธรรม) และกิเลสตัณหาอย่างสิ้นเชิงแล้ว ชนิดที่ไม่อาจกลับมาให้เป็นทุกข์ได้อีกเลย นั่นคือ “พระนิพพาน” (อันเป็นอสังขตธรรม, อกัตถุญธรรม)

๔) มรรคอริยสัจ ความจริงแท้ที่ว่า ทางปฏิบัติให้เข้าถึงพระนิพพานมีอยู่จริง และสามารถปฏิบัติให้รู้แจ้งเห็นจริงได้ในปัจจุบันขณะนี้ นั่นคือ การเจริญภาวนา ตามแนวทางศีล สมาธิ ปัญญา ทำมรรคมืองค์ ๘ ให้เจริญขึ้น^{๔๒}

^{๔๐} อภ.วิ.มุลฎีกา (บาลี) ๑/๑๘๙/๕๘

^{๔๑} ขุ.เถร.อ. (บาลี) ๒/๓๖/๑๕๘.

^{๔๒} ดูใน ส.สพ. (ไทย) ๑๘/๖๗/๕๗., ส.ม. (ไทย) ๑๙/๑๐๘๔/๕๕๙.

ก็เพราะ..ไม่รู้ปัญหาจึงจมอยู่กับปัญหา เพราะไม่รู้ที่มาของปัญหาจึงหาหนทางแก้ไม่พบ เพราะไม่รู้ที่สุดของปัญหา จึงหมดกำลังใจที่จะแก้ปัญหา และเพราะไม่รู้ว่ทุกปัญหามีทางแก้ของปัญหาเอง จึงไม่เข้าถึงทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องที่สุด นี่คือสังขารมที่มนุษย์ชาติประสบเสมอมา อนึ่ง เพราะไม่รู้ว่ ภาวะที่หมดปัญหาอย่างสิ้นเชิงมีอยู่จริง ไม่มีแม้กระทั่งความหิวกระหายทั้งทางร่างกายและจิตใจใดๆ อีกเลย ..มนุษย์ชาติจึงไม่แสวงหาพระนิพพาน !

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสสอนอริยสัจ ๔ เพื่อให้รู้ความจริงว่า

- ชีวิต..ทุกข์จริงๆ นอกจากทุกข์แล้ว ไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้น นอกจากทุกข์ ไม่มีสิ่งใดตั้งอยู่ นอกจากทุกข์ไม่มีสิ่งใดดับไป

- สาเหตุที่แท้จริงของทุกข์ทั้งปวง ไม่ใช่พระพรหมลงโทษ ไม่ใช่พระเจ้าทดสอบ และไม่ใช่กรรมบันดาล แต่คือ **ความทะยานอยาก** เพราะความไม่รู้แจ้งอารมณ์ด้วยอำนาจของอวิชชา ตัณหา อุปาทาน ต่างหาก!

- สภาวะสุขสงบเย็น ไร้กังวล ไม่มีความเดือดร้อนทั้งกายและจิตใจใดๆ เลย ชนิดที่ไม่อาจกลับมาเป็นทุกข์ได้อีกแล้ว มีอยู่จริง!

- วิธีการปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึงภาวะสุขสงบเย็นนั้น**มีอยู่จริง** ไม่ต้องจบปริญญา ไม่ต้องจบ ป.๔ ไม่ต้องรอชาติหน้า ไม่ต้องรอปีหน้า ไม่ต้องรอพรุ่งนี้ เพียงรู้ว่ อาการที่กายเคลื่อนไหว ใจคิดนึกนั้น เกิด-ดับเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุปัจจัยของเขาเอง อยู่ตลอดเวลา จนคลายความยึดถือด้วยความเห็นผิดว่าเป็นตัว เป็นตน เป็นเรา เป็นของของเรา ลงได้ ด้วยการเจริญวิปัสสนาภาวนาตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ทำมรรคมีองค์ ๘ ให้บริบูรณ์

ขณะเจริญวิปัสสนาภาวนา ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ด้วยการกำหนดรู้อาการpong-อาการยุบยุบอยู่นั้น องค์มรรค ๘ ประการ มีอยู่พร้อม^{๔๓} คือ

^{๔๓} ดูอธิบายใน ที.สี.อ. (ไทย) ๑/๒/-/๑๐๙., ม.ม.อ. (ไทย) ๑/๑/-/๑๑๒.

๑. ปัญญาเห็นแจ้งชัดอาการpong-ยุบ โดยความเป็นรูป เห็นแจ้งชัดจิตที่รู้pong-รู้ยุบ เป็นนาม ซึ่งเกิด-ดับตามเหตุปัจจัย จัดเป็นสัมมาทิฐิ

๒. เมื่อมีอาการpong-ยุบ ปรากฏอยู่ที่ห้อง ดำริยกจิตขึ้นสู่อารมณ์ กำหนดรู้อาการpong – ยุบนั้น ให้ประจักษ์แก่จิต จัดเป็นสัมมาสังกัปปะ

๓. กำหนดรู้อาการpong-ยุบ ตามลักษณะอาการ ด้วยการน้อมจิตพร้อมกับบริกรรมภาวนาว่า “pongหนอ”-“ยุบหนอ” จัดเป็นสัมมาวาจา^{๔๔}

๔. กำหนดรู้ทุกครั้งให้เห็นอาการpong กำหนดรู้ทุกครั้งให้เห็นอาการยุบ กำหนด “คิดหนอ” ทุกครั้ง ที่เห็นอาการคิด ฯลฯ จัดเป็นสัมมากัมมันตะ

๕. เมื่อกำหนดอย่างจดจ่อต่อเนื่อง กายย่อมผ่อนคลาย จิตย่อมผ่อนคลาย ช่วยให้สติจบอารมณ์ได้ถูกต้องตามความเป็นจริงยิ่งขึ้น จัดเป็นสัมมาอาชีวะ

๖. การประคับประคองจิตให้ระลึกรู้อยู่แต่อารมณ์ปัจจุบันที่ปรากฏไม่ปล่อยใจให้หลงไหลไปตามอารมณ์อดีตหรืออนาคต จัดเป็นสัมมาวายามะ

๗. การเข้าไปตั้งความระลึกรู้อย่างจดจ่อต่อเนื่อง ไว้ในอารมณ์รูป-นามปัจจุบัน ที่เปลี่ยนแปลง เกิด-ดับไปตามเหตุปัจจัย จัดเป็นสัมมาสติ

๘. ความไม่ฟุ้งซ่าน จิตตั้งมั่นในอารมณ์ปัจจุบัน ด้วยอำนาจอุเบกขา สัมโพชฌงค์ เป็นบาทฐานในการเจริญสัมมาทิฐิ ในระดับวิปัสสนาญาณต่อไป จัดเป็นสัมมาสมาธิ^{๔๕}

พระภิกษุณีธัมมทินนากล่าวไว้ว่า “สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ และสัมมาอาชีวะ จัดเข้าในสี่ขั้น^{๔๖} สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ จัดเข้าในสมาธิขั้น^{๔๖} สัมมาทิฐิ และสัมมาสังกัปปะ จัดเข้าในปัญญาขั้น^{๔๖}”

^{๔๔} “การสาธยายทางจิต เป็นปัจจัยแก่การแทงตลอดไตรลักษณ์ การแทงตลอดไตรลักษณ์ เป็นปัจจัยแก่การแทงตลอดมรรค ผล” ดูใน วิสุทธิ. (บาลี) ๑/๒๖๕.

^{๔๕} คุรยลละเอียตใน ม.จ. (ไทย) ๑๔/๑๓๖/๑๗๖, ขุ.ป. (ไทย) ๓๑/๑๖๘/๒๖๑. ม.ม. (ไทย) ๑๒/๔๖๒/๕๐๓.

^{๔๖} ม.ม. (ไทย) ๑๒/๔๖๒/๕๐๓.

๕. เจริญวิปัสสนาภาวนาได้ทุกข้อได้อย่างไร?

เมื่อวิปัสสนาภาวนา รู้แจ้งอารมณ์ขณะเกิดผัสสะทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ จิตจะไม่เกิดสังขารปรุงแต่ง เมื่อไม่ปรุงแต่งก็ไม่เกิดตัณหา อุปาทาน เมื่อไม่เกิดตัณหาอุปาทาน ก็ไม่เกิดภพ-ชาติ เมื่อไม่มีความเกิดอีก ก็ไม่มีความแก่ ความเจ็บ ความตายอีกต่อไป นี่แท้คือการดับภพ-ชาติ ในขณะที่จิตปัจจุบัน

การดับภพ-ชาติในขณะที่จิตปัจจุบันนี้ เปรียบเหมือนการดับไฟที่กั้นบุหรืหรือที่กั้นไม้ขีด กำจัดต้นตอที่จะลุกลามเผาบ้านเผาเมืองในที่สุด

หากไม่มีปัญญาญาณที่รู้แจ้งผัสสะ เมื่อตาเห็นเสื่อสวย ไม่มีสติรู้เท่าทันจิต ปัญญาไม่รู้แจ้งอารมณ์ ก็จะเกิดสังขารปรุงแต่งว่า “เสื่อสวย น่าจะเป็นของเรา” แล้วยึดมั่นในจิตนั้นว่า “เราอยากได้” ภพ-ชาติเกิดขึ้นทันที โดยความเป็นผู้อยากได้เสื่อตัวนั้น ทุกข์โถมันส์ ฯลฯ ย่อมเกิดตามมา

แต่เมื่อเจริญวิปัสสนาภาวนา จนเกิดปัญญาญาณ รู้แจ้งอารมณ์ทุกๆ ขณะเกิดผัสสะทางตา หู จมูก ลิ้น กาย หรือใจ เช่น ขณะเกิดผัสสะทางตา ตาเห็นเสื่อสวย รู้ทันจิตว่า “วิญญาณกำลังรู้ กำลังเห็น” สิ่งที่เห็นจึงเป็นเพียงสิ่งที่ถูกเห็น ไม่เกิดสังขารปรุงแต่ง ว่าเป็นเสื่อ ความรู้สึกว่าสวยหรือไม่สวย จึงไม่เกิดขึ้น ตัณหาอุปาทานที่อยากได้ อยากมี ก็เกิดไม่ได้ ภพ-ชาติก็ถูกระงับไป

เมื่อภพ-ชาติถูกระงับไปทุกๆ ขณะ ที่มีปัญญาญาณรู้เท่าทันผัสสะทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ อยู่ตลอดเวลา เช่นนี้ ทำให้หมดเชื้อที่ก่อให้เกิดภพ-ชาติใหม่ๆ อันเป็นที่มาของทุกข์ เปรียบเหมือนเชื้อไฟที่ถูกดับตั้งแต่ปลายไม้ขีดเสียแล้ว เมื่อไม่เกิดภพในหลายๆ ขณะจิตที่รับรู้อารมณ์ ทำให้ไม่มีเหตุปัจจัยที่จะให้ไปเกิดในชาติใหม่

เมื่อจรมจิต^{๔๗}ดับในขณะที่ตาย ก็ไม่หน่วงให้เกิดปฏิสนธิจิตอีกต่อไป ไม่ถือกำเนิดในชาติใหม่อีกแล้ว ย่อมปรินิพพาน ณ ขณะนั้น

^{๔๗}จิตสุดท้าย หมายถึง จุติจิตของพระอรหันต์ขณะปรินิพพาน (ขุ.จ.อ. (บาลี) ๖/๗.)

วินิจฉัย : นิพพานเป็นอัตตาหรืออนัตตา?

พระพุทธเจ้าไม่เคยตรัสบอกว่า "นิพพานเป็นอนัตตา" และไม่เคยบอกว่า "นิพพานเป็นอัตตา" !

อัตตาที่ใครๆ ยึดถือไว้แล้วไม่ก่อให้เกิดทุกข์และโทมนัส ไม่เคยมี^{๔๘} ที่จริง อัตตาไม่เคยมีอยู่จริงในคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อัตตาเป็นเพียงอุปาทานประเภทหนึ่ง ที่เหตุปัจจัยปรุงแต่งขึ้นจากอวิชชาและตัณหา เท่านั้น

พระพุทธเจ้าบอกเพียงว่า นิพพานเป็น "อสังขต"^{๔๙} มีลักษณะ ๓ อย่าง คือ ๑. ไม่ปรากฏมีการเกิด (น อุปปาโท ปญญาติ) ๒. ไม่ปรากฏมีการเสื่อม (น วโย ปญญาติ) ๓. เมื่อตั้งอยู่ ก็ไม่มีภาวะอย่างอื่นปรากฏ (น จิตตสสอณฺณตตฺ ปญญาติ) นี่คือนิพพาน อสังขตธรรม นิพพานเป็นสภาพธรรมที่มีอยู่จริง แต่ปัจจัยปรุงแต่งไม่ได้แล้ว จึงเป็นนั่นเป็นนี่ ไม่ได้อีกแล้ว

ส่วนใครที่บอกว่านิพพานเป็นอนัตตา แสดงว่าคุณกำลังกล่าวขัดแย้งกับคำสอนของพระพุทธเจ้า เพราะสิ่งที่เป็นอนัตตา ย่อมเป็นไปเพื่ออาพาธ ดังที่พระองค์ตรัสว่า "ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะรูป ..เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณเป็นอนัตตา ฉะนั้น จึงเป็นไปเพื่ออาพาธ อาพาธนั้นเป็นความทุกข์"^{๕๐}

บรรณานุกรม

พระภิกษุญาณพิศาลเมธี วิ. (ประเสริฐ มนต์เสวี), **วิปัสสนาภาวนาที่ไม่ถูกเขียนไว้ในพระไตรปิฎก** (๕๐๐ หน้า), ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์, จอมทอง, กรุงเทพฯ, ๒๕๕๘. โทร. ๐๒-๘๐๒-๐๓๗๙.

^{๔๘} ดูรายละเอียดที่ : ม.ม. (ไทย) ๑๒/๒๔๓/๒๕๕. อัตตวาหุอุปาทาน หมายถึง สักกายทิฏฐิ ๒๐ ประการ (ม.ม.อ. (บาลี) ๒/๒๔๓/๑๙)

^{๔๙} ชุ.อป. (ไทย) ๓๒/๖๗/๖๖๓ ธรรมที่ปัจจัยมิได้ปรุงแต่ง ธรรมที่ไม่ได้เกิดจากปัจจัย ได้แก่พระนิพพาน (อภิ.สง. (ไทย) ๓๔/๑๐๙๐/๒๗๘, ชุ.อป.อ. (บาลี) ๑/๕๐๓/๓๓๘.

^{๕๐} วิ.ม. (ไทย) ๔/๒๐-๒๔/๒๗-๓๑ , ส.ข. (ไทย) ๑๗/๕๙/๙๔.